Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

48 йил чиқиши
№ 144 (13.406).
28 июнь 1966 йил
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

ФРАНЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИ НЕВА СОҲИЛЛАРИДА

ЛЕНИНГРАД, 26 июнь. (ТАСС). Франция Президенти Шарль де Голль ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Пискарев ёдгорлик қабристонида Ленинград учун 900 кун узлуксиз олиб борилган жанглар вақтида ҳалок бўлган юз мингларча кишиларнинг ҳурматини бажо келтирдилар. Генерал де Голль кеча Ленинград аэродромида айтганидек, бу жанг «Россиянинг ғалабасига, шунингдек Франциянинг ва иттифоқчиларимизнинг ғалабасига ғоят муҳим ҳисса» қўшди.

Шарль де Голль, А. Н. Косигин ва уларнинг ҳамроҳлари абадий сўнмас аланга ёнида бир минут сукут қилиб, ҳалок бўлганларнинг хотирасини ҳурматлаб эсга олдилар.

Қабристон устида мотам садолари янграйди. Фахрий қоровул саф тортиб турибди. Генерал де Голль ва А. Н. Косигин кулранг гранитдан ясалган плиталар устидан қайғу-алам ичидаги она-Ватан бронза монументига қараб йўл оладилар. Монумент қўлидаги шуҳрат новдаси биродарлар қабрларидан иборат жуда катта майдон томон эгилиб турибди. Бу ерда қаҳрамонлар дафн этилган. «Буларнинг олижаноб номларини айтиб бериш иложи йўқ, чунки шу ердаги гранит тошлар остида ётган кишилар жуда кўп». Ольга Берггольцнинг ёдгорлик тахтаси тошига ўйиб ёзилган шу сўзлари Президент де Голлга таржима қилиб берилди.

Президент монумент супасига Франция Республикасининг миллий рангларидаги лентаси билан ўралган гулчамбарни қўйди. Лентага шу сўзлар ёзилган эди: «генерал де Голль, Франция Республикасининг Президенти».

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Узбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларини амалга ошириб, меҳнатда янги ғалабага эришдилар. Улар гўшт ва сут тайёрлаш ярим йиллик планини муддатидан илгари — 25 июнда бажардилар.

Гўшт тайёрлаш планини бажаришда Бухоро, Сирдарё, Андижон, Фарғона ва Қашқадарё областларининг меҳнаткашлари, сут тайёрлашда эса Қашқадарё, Сурхондарё, Хоразм, Сирдарё, Тошкент ва Самарқанд областларининг меҳнаткашлари айниқса намуна бўлдилар.

Гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш давом этмоқда. (УзТАГ).

ТАШАББУСКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

КПСС XXIII съезди тарихий қарорларини ва беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун курашаётган Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг ғаллакорлари бу йил катта майдонларда мўл ҳосил етиштирдилар. Улар ана шу етиштирилган ҳосилни барча куч ва техникадан унумли фойдаланиб, 20 иш кунида ўриб-йиғиб олиш ва давлатга дон сотиш планини қисқа муддатда бажаришга қарор қилган эдилар. Колхоз ғаллакорларининг бу ватанпарварлик ташаббуси Узбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган эди.

Кеча колхоздан редакцияга телефон қилишди. Давлатга дон сотиш плани 10 иш кунида ошириб бажарилди, давлат омборига 1503 ўрнига 1550 тонна юқори сифатли дон тўкилди.

Ҳозир колхоз даласида 17 комбайн унумли ишлаб турибди. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 11,5 центнердан, илғор бригадаларда эса 12-13 центнердан ҳосил олиняпти. Колхоз ғаллакорлари 4330 гектар майдондаги ғалланинг ҳаммасини 12 июлгача ўриб-йиғиб олиш ва давлатга яна 500 тонна дон топшириш мажбуриятини олдилар.

Сўз — тажрибакор пахтакорларга

ҲАР БИР ТУП ҒЎЗА СЕРҲОСИЛ БЎЛСИН!

Ғўзани авайлаб асраб, вояга етказгунча нене машаққатларни бошдан кечирмайди одамлар. Ҳосил туплардан олинар экан, унинг ҳар бир тупига қалб ҳароратини, юрак тафтини бағишламоқ керак. Яқинда «Совет Ўзбекистони» газетасида донгдор пахтакор, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси Абдулла ака Ортиқовнинг «Ғўзани маромида ўстиринг» сарлавҳали мақоласини ўқиб қолдим. Абдулла ака ҳаммамизнинг фикримизни ифода этибди, унинг сўзларига бирон нарса қўшиш қийинроқ, деб ўйлайман. Шундай бўлса-да, Сирдарё шароитида ғўзани қандай парвариш қилаётганлигимиз ҳақида гапириб ўтмоқчиман.

Шу кеча-кундуздаги асосий ишимиз ғўза тупларини серҳосил қилиб ўстиришдан иборат эканлигини ҳар бир деҳқон юракдан ҳис этади. Бизда худди шундай. Чигитни 14 апрелда экиб тамомлаган бўлсак ҳам, кейинчалик жуда кўп қийинчиликларга дуч келдик. Чунончи, 5 май куни 1330 гектар майдондаги ғўзани дўл уриб, сел ювиб кетди. Ишимиз анча оғирлашиб қолди. Лекин дарҳол бунинг чораларини кўрдик. 248 гектар майдонга қайта чигит экдик. Қолган майдонларда қатқалоқ пайдо бўлган эди. Уни йўқотиш учун икки томонлама культивацияга киришдик. Сув бериб, озиқлантирдик, тупроқни юмшатдик.

Шундай қилиб чигитни тез кунда ундириб олдик. Фақат 248 гектар майдондаги ғўза бир оз ночор бўлиб қолди. Бунинг ҳам иложини топдик. Культивация билан айни вақтда ғўзаларни озиқлантирдик. Культиваторнинг ишчи органларини 45 сантиметр кенгликда мослаштирдик. Бунда 60х60 сантиметр схемаси асосида экилган чигит дуруст кўкаргач, эгатнинг ҳар иккала томонидан 7,5 сантиметрдан жой қолдирилди. Бу билан биз ниҳолларнинг қирқилиб кетишига йўл қўймай, тўла сақлаб қолдик.

Шуниси яхши бўлдики, бу йил ғўзанинг бултургига қараганда сал бўлса-да, кечикиб ривожланишига йўл қўйилмади. Қатор ораларини культивация қилиш, озиқлантириш ва суғориш бир-бирига маҳкам боғлаб олиб борилганлиги туфайли ғўзалар мавж уриб ўсяпти. Ҳозиргача 1828 гектар майдондаги ғўза қатор ораларини 3 марта узунасига, 2 марта кўндалангига культивация қилдик, бир марта озиқлантирдик, бир ярим марта қондириб суғордик. Ҳозир иккинчи озиқлантириш боряпти.

Назира ЙЎЛДОШЕВА,
Сирдарё районидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

● ● ●

Ғўзага ҳашарот йўлиққани ишимизга анча путур етказаёзди. ОДНларни тўла ишга солдик. Ғўзага иккита самолёт билан дори сепдик. Ширани тез кунда йўқотдик. Бироқ, ўргимчаккана пайдо бўлиб қолди. Тағин граждан ҳаво флоти учувчилари кўмакка келишди. Ўргимчаккана билан зарарланган майдонларга самолётлар орқали метилмеркоптофос сепилди. Шу кунгача ғўзаларни ҳашаротдан тамомила тозаладик деб айта оламиз.

Ҳозир далаларимизда 34 трактор культиватори бетиним ишлаб турибди. Рағиб Аббосов, Анвар Ёқубов, Турсунхўжа Аҳмедов, Аббос Аҳмедов каби механизаторларимиз культиваторларнинг ишчи органлари кенглигини 45 сантиметр ва чуқурлигини 16-18 сантиметрга мослаштириб ишлаяптилар. Улар бирор туп ҳам ғўзанинг нобуд бўлишига сира йўл қўймайдилар.

Бу йилги шароитда ғўзани маромида суғориш айниқса катта аҳамиятга эгадир. Бизда 120 та сувчи ғўза суғоряпти. Улар бир кеча-кундузда 70-75 гектар майдондаги ғўзани мириқтиришади. Нега бунча оз, деб ўйларсиз. Чунки биз суғоришда суръатга эмас, сифатга эътибор берамиз. Ғўза қанчалик қониқиб сув ичса, пушталар нақадар корайса, у шунча яйраб-яшнайди, серҳосил бўлиб ўсади. Ҳар бир бригадада уч кишидан иборат сувчилар группаси ташкил этилган. Бу группага бош сувчи кўз-қулоқ бўлиб туради. Суғоришнинг сифатини эса шахсан бригада бошлиқлари текшириб боришади.

Бизнинг шароитимизда ер ости сувлари икки-уч метр, баъзи жойларда 1,5 метр чуқурликда жойлашган. Бундай ҳолда ҳар бир эгатдан сув тарасанг, ернинг захи кўтарилиб кетиши, оқибатда кўп сув ғўзани чақиб ташлаши мумкин. Кўп йиллик тажриба колхозимиз шароитида ғўзаларни эгат ташлаб суғориш яхши самара бераётганлигини кўрсатмоқда. Шунга кўра, ҳамма участкалардаги ғўзаларни эгат ташлаб суғоряпмиз. Ҳар бир картада, унинг хусусиятига қараб 150-170 метр узунликда ўқариқлар оламиз. Сув шу ўқариқлардан қоғоз найчалар орқали эгатларга тарқалади.

Беш йилликнинг дастлабки босқичида мамлакатга 5 минг тонна пахта етказиб бермоқчимиз. Шунча пахтанинг 70 проценти «зангори кема»ларда йиғиштириб олинади. Терим машиналарининг катта афзалликларга эга эканлигига қойил қолган деҳқонларимиз улар кучидан оқилона фойдаланишяпти. Шу мақсадда 43 та агрегат ремонти жадаллаштириб юборилди. Терим машиналарини яқин кунлар ичида тўла ремонтдан чиқарамиз.

Пахта териш машиналарининг иш унуми пайкаллардаги ғўза тупларининг қандай ўсганлигига боғлиқ. Агар ғўза ҳаддан ташқари бўйчан бўлиб, бунинг устига шохлари эгилиб, ётиб қолган бўлса, терим машиналари ишига халақит бериши турган гап. Бизнинг шароитимизда ғўзанинг бўйини 120-130 сантиметр қилиб ўстирган маъқул. Лекин, бирор туп ғўзанинг ҳам ётиб қолишига йўл қўйилмайди. Бу эса терим агрегатларининг эгатлар бўйлаб равон сузишига ва шпинделларнинг чаноклардаги пахтани нобуд қилмай қамраб олишига имкон беради.

Машина териминнинг муваффақияти ғўза баргларининг нақадар яхши тўкилганлигига ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ. Бунинг учун дефолиацияни ўз вақтида ўтказиш керак. Дефолиация пайтида химиявий дорилар ғўза тупларининг ҳамма қисмига сепилиши лозим. Биз бу йил ҳам шундай қилмоқчимиз.

Ғўзани машинада чеканка қилиш қўл меҳнатини бир неча баравар енгиллаштиради. Бу йил ҳар туп ғўзада 14-16 тадан ҳосил шохи пайдо бўлгач чеканкага киришамиз. Бу тахминан 15 июлларга тўғри келади. 1.000 гектар майдондаги ғўзани машинада чеканка қиламиз.

Ғўзага нормадан ортиқ минерал ўғит бериш унинг ғовлаб кетишига, ҳосил нишоналарининг кам бўлишига олиб келади. Буни назарда тутиб, колхозчиларимиз сўнгги озиқлантиришни 15 июлда тўхтатишга қарор қилишди.

Ғўза бултургига қараганда ривожланишдан орқада қолаётгани йўқ. Колхозимизда ўтган йили ҳам 18 июнда ғўза гулга кирган эди. Бу йил ҳам худди шундай бўлди. Ҳозиргача 1300 гектар майдондаги ғўза гуллай бошлади. Шона ва гулни, кўсакни кўпайтирмоқ учун парваришни ҳам оби-тобида ўтказган ютади. Шунинг учун ҳам биз июль ойини ҳосил тўплаш ойи деб эълон қилдик. Июлда ҳар туп ғўзада 6-7 тадан кўсак бўлишига эришамиз. Бунга қурбимиз етади десам, барча пахтакорларимизнинг дилидаги гап эканлигига ишонаверинг.

— Сув — ғўзанинг қони ва жонидир, — дейди Сирдарёдаги Ленин номли колхоз раиси Назира Йўлдошева. — Ҳар туп ғўзани маромига етказиб сувга қондириш керак. Сиз бу суратда Назира Йўлдошевани 12-бригада сувчиси Барот Исломов билан суҳбатлашаётганида кўриб турибсиз.
А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республикада темир йўл транспорти инженер кадрларини тайёрлашдаги кўп йиллик ва самарали фаолияти учун ҳамда туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг ректори Михаил Филиппович **Просолов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Партия ва совет органларида кўп йиллик ва самарали ишлари учун ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Сирдарё область меҳнаткашлар депутатлари Киров район Совети ижроия комитетининг раиси Раҳила Даяновна **Мустафина** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан мукофотланди.

ЭКИН ҚОНИБ СУВ ИЧСИН

Олинган юксак мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўплашнинг энг масъулиятли ва долзарб даври келди. Об-ҳаво инжиқлик қилиб, ғўза ўсишдан анча кечикаётган бу йилги шароитда ҳозирги ғанимат кунларнинг ҳар бир минутидан оқилона фойдаланиш, агротехника тадбирларини янада изчил амалга ошириш ва юқори сифатли ўтказиш, барча имкониятларни ишга солиш талаб этилади. Дала ишларини шундай ташкил қилиш керакки, бирор туп ҳам ниҳол дард кўрмасин, шикастланмасин, шона гулга, гул кўсакка айлансин, кўсаклар тўқ бўлсин, пахта эрта муддатларда очилсин.

Бунга эришиш учун ғўза қатор ораларини юмшатиш — икки томонлама культивация қилиш билан суғориш, озиқлантириш, ҳашаротга қарши кураш ўртасида заррача узилишга йўл қўймаслик керак. Ғўзани шу кунларда сувга қондиришга алоҳида эътибор бериш лозим. Чунки иссиқ кунларда ғўзанинг сувга бўлган талаби ортади, экинни чанқатиб, ҳосилга путур етказмаслик учун уни об-тобида суғориш, ернинг бети етилиши билан чуқур ва ҳимоя зонасини тўғри олиб культивация қилиш зарур.

Республикамиздаги илғор колхоз ва совхозларда худди шундай қилинмоқда. Тошкент областидаги

Дала ишлари кундалиги

2-«Оққўрғон», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозларида ғўза қатор ораларини узунасига-кўндалангига ишлаш вақтида суғориш эгатлари 15-17 сантиметр чуқурликда, 40-45 сантиметр кенгликда олинади. Эгатлар карталарнинг паст-баландлигига, текис-қиялигига қараб узун-калта бўлади. Лекин 130-150 метрдан калта, 250-300 метрдан узун қилиб олинмайди. Сув агротехника қоидалари асосида олинган ана шу эгатларга сифон, қоғоз найчалар ва бошқа воситалар орқали жилдиратиб оқизилмоқда.

Бошқа агротехника тадбирлари сингари суғоришда ҳам шаблонга йўл қўйиб бўлмайди. Чунки ҳар бир колхоз ва совхознинг, ҳатто ҳар бир дала ва пайкалнинг ўз шароити бор. Бунга эътибор қилинмаса, карталарда ер ости сувларининг қандай чуқурликда жойлашганлиги, тупроқнинг сув ўтказувчанлик қобилияти тўла ҳисобга олиб суғорилмаса, ҳосилга катта зарар етказиш мумкин. Ер ости сувлари юза жойлашган далаларда сувни ғўзага ҳар бир эгатдан тараш ярамаганидек, сизот сувлар чуқур турган карталарда эгат оралатиб суғориш ҳам фойдасиздир.

Масалан, Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозида ер ости сувлари кўпи билан 1,5 метр чуқурликда жойлашган. Суғориш вақтида ер ости сувларининг юзага тепиб ғўзани зарарламаслиги учун сув эгат оралатиб тарқалмоқда.

Бостириб суғориш аввало сувнинг кўплаб исроф қилинишига сабаб бўлади. Шу билан бирга бостириб суғорилган далаларда сув карталарни текис намламайди. Еппасига оқизилган сув бир жойда кўллаб қолса, баланд жойларга чиқмайди. Ҳар икки ҳолда ҳам ҳосил камайиб кетади. Бунга йўл қўймаслик учун сувни фақат чуқур ва тўғри олинган эгатлардан оқизиш керак.

Суғоришни юксак агротехника талаблари даражасида тўғри ўтказиш, қатор ораларини вақтида юмшатиш ҳосилдорликни оширишга хизмат қилади.

Б. МАҲМУДОВ,
агроном.

Ҳурмат тахтаси

Давлатга пилла сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

Шаҳрисабз району (район партия комитетининг секретари **З. Сирожиддинов**, район ижроия комитетининг раиси **Б. Элбоев**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Эшбобоев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **А. Саломов** ўртоқлар);

Яккабоғ району (район партия комитетининг секретари **Т. Чориев** район ижроия комитетининг раиси **Ҳ. Файзиев**, район комсомол комитетининг секретари **С. Тўраев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Ш. Каримов** ўртоқлар);

Ғузор району (район партия комитетининг секретари **Қ. Маҳмудов**, район ижроия комитетининг раиси **Н. Маҳсумов**, район комсомол комитетининг секретари **А. Омонов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **М. Каримова** ўртоқлар).

Фарғона району (район партия комитетининг секретари **А. Ҳамролиев**, район ижроия комитетининг раиси вазифасини бажарувчи **Р. Мамкина**, район комсомол комитетининг секретари **А. Абдухакимов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **В. Просвиркин** ўртоқлар);

Ургут району (район партия комитетининг секретари **С. Назруллаев**, район ижроия комитетининг раиси **А. Азимов**, район комсомол комитетининг секретари **С. Назруллаев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Н. Пшеничков** ўртоқлар).

Ғаллаорол району (район партия комитетининг секретари **Э. Хидиров**, район ижроия комитетининг раиси **Х. Мамараҳимов**, район комсомол комитетининг секретари **С. Файзуллаев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **М. Абдураҳмонов** ўртоқлар).

ЎРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети республика областлари, районлари ва совхозлари ўртасида дон экинларини ўриб-йиғиб олиш, давлатга дон сотиш ва уруғлик фонди жамғариш юзасидан социалистик мусобақанинг 1966 йил 25 июнгача бўлган якунларини қараб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Сирдарё областида** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Маҳмудов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тасанбоев**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Бухоров**, область совхозлар тресги директори вазифасини бажарувчи ўртоқ **Алимов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Антонов**, Гулистон дон маҳсулотларини қабул қилиш марказий базасининг директори ўртоқ **Қораев**) қолдиришга қарор қилдилар. Областда мавсум бошидан буён 130,2 минг гектар майдондаги, яъни умумий майдоннинг 59,6 процентидаги, шу жумладан кейинги беш кунликда 15,9 процент майдондаги бошоқли донли экинлар ўриб олинган. Давлатга дон сотиш йиллик плани (шолидан ташқари) 75,6 процент, шу жумладан кейинги беш кунликда 29,6 процент бажарилган ва 10520 тонна, яъни планнинг 52,8 проценти, шу жумладан кейинги беш кунликда 22,5 проценти миқдорида уруғлик фонди жамғарилган.

Кўчма Қизил байроқ Сирдарё областидаги **Зомин районида** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Сатторов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Раҳматиллаев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Яценко**) қолдирилди. Бу районда мавсум бошидан буён 63,8 минг гектар майдондаги, яъни умумий майдоннинг 63,5 процентидаги, шу жумладан кейинги беш кунликда 14,3 процентидаги бошоқли донли экинлар ўриб олинган. Давлатга дон сотиш йиллик плани 90,4 процент, шу жумладан кейинги беш кунликда 31,0 процент бажарилган ва 8100 тонна, яъни планнинг 87,0 проценти, шу жумладан кейинги беш кунликда 30 проценти миқдорида уруғлик фонди жамғарилган.

Кўчма Қизил байроқ Сирдарё область, Зомин районидаги **«Ударник» совхозида** (директори ўртоқ **Султонов**, партия комитетининг секретари ўртоқ **Тилагов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Бурҳонов**) қолдирилди. Бу совхозда мавсум бошидан буён 21,6 минг гектар майдондаги, яъни умумий майдоннинг 88,3 процентидаги, шу жумладан кейинги беш кунликда 16,3 процентидаги бошоқли донли экинлар ўриб олинган. Давлатга дон сотиш йиллик плани 144,5 процент, шу жумладан кейинги беш кунликда 31,0 процент бажарилган ва 2984 тонна уруғлик фонди жамғарилган ҳамда бу соҳадаги топшириқ 111,7 процент бажарилган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ КОМИТЕТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИГА АЙЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Республикада ўрмон хўжалигига раҳбарликни яхшилаш мақсадида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўрмон хўжалиги комитетини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ўрмон хўжалиги иттифоқ — республика давлат комитетига айлантирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил, 27 июнь.
Тошкент шаҳри.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

ЙЎҚОЛГАН ВАҚТ ТОПИЛМАЙДИ

Сурхондарё область партия комитети хабар қилади:

«Совет Узбекистони» газетасининг шу йил 25 май сонида босилган «Йўқолган вақт топилмайди» сарлавҳали мақолада областнинг бир қатор районларида, жумладан Шеробод районидаги хўжаликларида ғўза парвариши қониқарсиз ўтказилаётгани, ишчи кучи, техника воситалари пахтадан мўл ҳосил етиштиришга тўла сафарбар этилмагани танқид қилинган эди. Текширишда танқидий мақолада келтирилган фактлар тўла тасдиқланди.

Область партия комитетининг бюроси Шеробод районидаги хўжаликларида ғўзанинг аҳволи ва парваришни кучайтириш тадбирлари ҳақидаги масалани муҳокама қилди, қабул қилинган қарорда ғўза парваришини кучайтириш, барча хўжаликларда мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштириш, бунинг учун ҳозирги долзарб кунларда ишчи кучи, техника воситаларини бу муҳим ишга сафарбар этишга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Шу йил 2 июнда область партия комитетининг бюроси «область колхоз ва совхозларида ғўза парваришидаги колоқликни тугатиш тадбирлари ҳақида»ги масалани яна муҳокама қилди. Бунда олдинги қарорнинг ижроси ҳақида ахборот тингланди, комплекс парваришни янада авж олдириш чоралари кўрилди. Барча район партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхоз раҳбарларининг эътибори ғўза парвариши соҳасида рўй берган қолоқликни яқин кунларда тугатишга қаратилди.

БЎЛСА БЎЛАР, БЎЛМАСА...

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Халқимизнинг «Нонни катта тишлагсанг ҳам гапни катта гапирма» деган ҳикматли сўзи бор. Қаҳҳоров бунга амал қилмайди, гапни катта гапириб қўйиб, кейин ўзи мулзам бўлиб юргани юрган. У маккажўхори бригадасига бошлиқ қилиб тайинланаётган вақтда ҳам «Мен ишни ундоқ қилвораман, мундоқ қилвораман» деб лоф урган эди. Ниҳоят аҳвол нима бўлди?! 140 гектар майдондаги маккажўхори парвариши кўнгилдагидек эмас. 60 гектар майдондаги маккажўхори ҳалигача биринчи культивациядан чиқарилгани йўқ. Бригада механизатори Умир Авазовнинг ўз ихтиёри ўзида, ҳушига келса ишлайди, бўлмаса йўқ, тракторни «кантариб» қўйиб боши оққан томонга кетаверади.

Бригадада сувдан ёмон фойдаланиляпти. Айрим майдонлардаги экинлар қовжираб қолган бўлса, айрим майдонлардаги экин кўллатиб суғорилган. Бу Ф. Тўраев, А. Мирзаев, С. Норбоев ўртоқлар каби сувчиларнинг эътиборсизлиги орқасида содир бўляпти.

Совхознинг Муродулла Маматов, Тўра Маҳмудов, Жўра Муҳаммадиев ўртоқлар бошлиқ маккажўхоричилик бригадаларида ҳам худди шундай ачинарли аҳволни кўриш мумкин. Бу бригадаларда меҳнат интизоми ниҳоятда бўшашиб кетган. Далага номигагина 4-5 киши чиқади. Булар ҳам «келдингми, келдим» қабилида иш тутиб, кунлик иш нормаларини бажармаяптилар.

Қашқадарё область, Қарши районидаги «Бешкент» совхозида бу йил 500 гектар майдонга маккажўхори экилган. Афсуски, бу экиннинг парвариши юқорида айтганимиздек ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Совхоз директори ўртоқ О. Ҳасанов ҳам шу ишга қолганда «бўлса бўлар, бўлмаса ғовлаб кетар» деб индамай юрибди.

А. МИРЗАЕВ,
Ж. ТУРДИЕВ,
А. НОРМУРОДОВ.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини амалга оширамиз

ДЕҲҚОНЧИЛИК МАДАНИЯТИНИНГ НЕГИЗИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КПСС Марказий Комитети май Пленуми — партиямиз жанговар штабининг съезддан кейинги биринчи Пленуми бўлиб, кун тартибига дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил мўл ҳосил олиш учун ерларни мелиорациялашни кенг ривожлантиришдек жуда муҳим масалани қўйди.

Сув — ҳосилнинг онаси. Область партия ташкилоти кейинги йилларда бутун диққат-эътиборни дарё ва сой сувларидан рационал, тежаб-тергаб фойдаланишга, қўшимча сув ресурсларини қидириб топишга қаратди. Одамларни сувнинг қадрига етишга ўргатди. Фарғона деҳқони эндиликда энг оғир шароитларда ҳам, сув ниҳоятда танқис бўлган йилларда ҳам мўл ҳосил етиштирувчи дала донишманди. Областда пахта етиштириш 1962 йилдан буён ҳар йили ўртача 45 минг тоннадан ортиб бораётир. Агар 1962 йилда давлатга 373 минг тонна пахта топширилган бўлса, 1965 йилда 502 минг тоннадан ошиб кетди. Революциядан олдинги бутун Туркистон ҳам бунча пахта етиштирмаган эди. Область пахтачилиги тарихида бу — рекорд кўрсаткичдир. Лекин областда ўртача ҳосилдорлик ҳамон пастлигича қолмоқда. Бултур гектар бошига 24,5 центнердан ҳосил олинди. Бунинг боиси нима? Бир сўз билан айтганда сув етишмаяпти. Ғўза эса сув билан тирик, етарли сув билангина яхши ҳосил тугади. Бундан ташқари, областда сув етиб бормай, экин экилмай қолиб кетаётган, экинлари бир-икки сувдан қолиб, жуда паст ҳосил олинаётган минглаб гектар ерлар бор. Марказий Фарғонанинг ўзида бир вақтлар ўзлаштирилган, лекин сув етиб келмаганидан деҳқончилик оборотидан чиқиб қолган бир қанча минг гектар ер бор. Ғўза — нозик экин. Вақтида сув ичмаса, шонасини ҳам, гулини ҳам ташлаб юбораверади. Бундай аҳволни ҳар йили кўриб келамиз. Қанча-қанча ҳосилни бой берамиз.

Чор атрофимизни ўраб турган тизма тоғлардан бебош ва асов дарёлар, сойлар водийга қараб югуради. Яқинда кўкқисдан бошланган тошқин ишимизга анча ҳалақит берди. Бир қанча майдонлар сув остида қолди. Лекин фарғоналиклар таҳликага тушмай, табиий офат оқибатларини мардонавор енгмоқдалар. Область партия комитети, Фарғонанинг ҳамма коммунистлари, деҳқонлари зарар кўрган майдонларни изга тушириш, ирригация тармоқларини ҳар қандай тошқинни бартараф қилиб яратишга бел боғладилар.

Фарғоналиклар бир вақтлар сув иншоотларини халқ қурилишлари усулида бунёдга келтириш ташаббускори бўлишган эди. Логон ва Катта Фарғона каналлари ақл бовар қилмайдиган қисқа муддатда ишга туширилди. Ҳозир область коммунистлари ўзларининг ташкилотчилик ишларида ўша шонли традицияларни тиклашга, пахтачилик хўжаликлари ва қурилиш ташкилотларининг беқиёс ўсган қудратидан фойдаланиб, уни яна ҳам мустаҳкамлашга ҳаракат қилишмоқда. Эндиликда ирригация қурилишлари планли равишда, ихтисослашган қурилиш трестлари кучи билан, бу ишга хўжаликларни жалб қилиш йўли билан бажарилаётир.

Кейинги тўрт йил ичида дарё ва сой сувларини бошқариб туриш пухта йўлга қўйилди. Қувасой ўзанига улкан тўғон қурилиб, Каркидон сув омбори барпо этилди. Бултур сув танқис келганда далаларга Каркидон 50 миллион куб метр сув берди. Сувнинг ерга беҳуда шимилиб кетишига қарши ҳам жуда катта ҳажмда ишлар бажарилди. Нурсуқ, Бачқир, Сўх сингари йирик каналлар бетонлаштирилди. Ҳозир бундай бетон каналларнинг узунлиги 200 километрдан ошади. Шу билан сув исрофгарчилиги кескин камайди. Бултур областда шу ҳисобдан 1700 гектар ердаги ғўза сув билан таъминланди.

Шунингдек, Сирдарёда учта йирик насос станцияси ишга туширилди. Бултур дарёларга, ирригация-мелиорация тармоқларига ўрнатилган мингга яқин насос 44 минг гектар ердаги экинни сув билан таъминлаб турди. Артезиан сувлари билан эса 5 минг гектардаги ғўза суғорилди. Лекин ички хўжалик каналларида сувнинг исроф бўлишига ҳали ҳам йўл қўйилмоқда. Шунинг учун ҳам область партия ташкилоти ички хўжалик каналларини ўз кучлари билан бетонлаштириш истагини билдирган хўжаликларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётир, уларга етарли ёрдам бераётир.

Фарғона қишлоқ хўжалик ходимлари беш йилликнинг биринчи йилида тўрт минг гектар янги ер ўзлаштириш ва қишлоқ хўжалик оборотига киритиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини янада яхшилаш, бирор гектар ҳам ерни қишлоқ хўжалик оборотидан чиқариб юбормаслик, ҳар куб метр сувни тежаб-тергаб ишлатиш мажбуриятини олишди. Бу областда пахта ҳосилдорлигини кескин ошириш имконини беради.

Сув хўжалиги қурилишига катта капитал маблағ ажратилаётир. Мавжуд каналларни бетонлаштириш ва кенгайтиришдан ташқари, янги ирригация иншоотлари ҳам барпо этилади. 1968 йилда Марказий Фарғона канали тўла ишга тушади. Бунгача Сирдарёда яна иккита йирик насос станцияси қурилади. Сўх ва Чодак сув омборлари, Кампирравот канали қурилишлари ҳам бошлаб юборилади. Булар областда мингминглаб гектар янги ерларни ўзлаштириш, сув билан муттасил таъминлаш, ҳозир пахта экилаётган кўпгина ерларда ҳам сув таъминотини яхшилаш имконини беради. Ҳозирги кам ҳосилли ерлар пахтақайнар массивларга айланади.

Сув сероблиги учун кураш билан бир вақтда областда деҳқончилик маданиятини ошириш, жумладан зах сувларни қочириш, ерларни текислаш, тупроқни шамол учириб кетишидан сақлаш ишлари олиб борилянти. Биргина ўтган йилнинг ўзида 33 минг гектар ер текисланди, 65 минг гектарда тупроқнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Қўқон зонасидаги районларда тупроқни шамол учириб кетишига йўл қўймаслик учун кўплаб дарахтлар ўтқазилди. Лекин ҳали ерларнинг мелиоратив ҳолатини янада яхшилаш, суғориладиган ерларни иложи борича кенгайтириш учун ҳамма имкониятлар ишга солинган, дея олмаймиз.

Областда ёпиқ зовурлар қуришга кўчиш билан ерларимизни 18 минг гектарга кўпайтиришимиз мумкин. Чунки ҳозир 9 минг километр узунликдаги очиқ коллектор-зовурлар шунча майдонни эгаллаб ётибди. Бунинг устига, ҳар йили бу зовурларни яроқли ҳолда тутиб туриш учун ўн миллион куб метргача тупроқ ишлари бажарилади. Агар ёпиқ зовурлар қуришга ўтилса, бундай катта харажатларга чек қўйилган бўларди. Очилган ердан эса унинг ҳар гектаридан ўртача 20 центнердан ҳосил кўтарилганда ҳам давлатга 36 минг тонна пахта топширилади. Пахтанинг ялпи ҳосилдорлигини оширишда бундан ҳам катта резерв бўлиши мумкинми! Область партия комитети бу ишни — шу йилнинг ўзидан бошлаб юбориш ҳаракатида.

Марказий Фарғонадаги ерларни ўзлаштириш ва қишлоқ хўжалик оборотига киритишда йўл қўйиб келинаётган камчиликларни тугатиш ҳам областимизда суғориладиган ерларни кўпайтиришга имкон беради.

Бу қандай камчиликлар? **Аввало, ўзлаштириш учун тайёрланаётган ерларнинг ҳаммасини экин экишга яроқли деб бўлмайди. Бир-икки йил ичида деҳқончилик оборотидан чиқиб кетаётган бундай ерлар оз эмас. Бунинг сабаби битта. «Ферганаводстрой» трести зиммасига янги ерларни деҳқончиликка яроқли қилиб ўзлаштириш масъулияти юкланмаган. Уларнинг ишига шу ерлардан кўтарилаётган ҳосилга қараб эмас, қанча куб метр тупроқ ишлари, ёки қанча сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилганлигига қараб баҳо берилаётир. Бизнингча, янги ерларни ўзлаштиришдаги бу усулдан воз кечиш ва ерларни Мирзачўлдагидек ўзлаштиришга кўчиш пайти келди. Мирзачўлда ҳамма тупроқ ва ирригация-мелиорация ишлари бажарилгач, янги ерларга чигит экиб бир марта ҳосил кўтарилгандан кейингина у фойдаланишга топширилган ҳисобланади.** Бундан ташқари, Марказий Фарғонада ҳам ерларни ўзлаштириш мустақил хўжаликлар ташкил этиш, Мирзачўлдаги сингари типовой лойиҳа бўйича бригада шийпонлари, уй-жой ва хўжалик биноларни комплексини бир йўла барпо қилиш йўли билан олиб борилиши керак.

Шу муносабат билан республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ва республика Қишлоқ хўжалиги министрлигидаги ўртоқларга айтадиган гапимиз бор. Нега энди Марказий Фарғона Мирзачўл ва Қарши даштлари сингари прогрессив усулда ўзлаштирилмаяпти? Нега ҳалигача Марказий Фарғонада каналлар бетонлаштирилмаяпти, сув чўлга темир-бетон лотоклардан оқиб бормаяпти? Нима учун зовурлар ёпиқ усулда эмас, очиқ усулда қурилаётир, тик зовурлар жорий этилмаётир? КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми олдимизга қўяётган вазифалар ҳам янги ерларни тайёрлаш ва хўжалик учун ўзлаштириш билан боғлиқ бўлган ишларни комплекс тарзда олиб боришга ўтишни тақозо этаётирку.

Май Пленуми қарорларини қизғин маъқуллаб кутиб олган Фарғона меҳнаткашлари шу кунларда яхши кайфият билан ғўзани парвариш қилишяпти. Тошқин оқибатларини тугатишяпти. Улар хирмонларимизни бултургидан ҳам баланд қилиш тараддудида. Бу йил баҳоримиз оғир келди. Ғўзани қишлоқ хўжалик зараркунандалари босаётир. Май ойининг иккинчи ярмида бўлиб ўтган совуқ пахтанинг ривожига ёмон таъсир қилди. Кўп майдонлардаги ғўзаларнинг ривожи анча паст. Уларни баравж ғўзаларга етказиб олиш учун кўп ишлар қилишимиз керак. Лекин Фарғонанинг алп пахтакорлари, ҳамма партия ташкилотлари, коммунистлари уни ҳар галгидек енгиб ўтиб, мўл ҳосил етиштирадилар. Партия ва ҳукуматимиз томонидан топширилган юксак мукофот — Ленин орденига яраша иш қиладилар.

Х. ЗОКИРОВ,
Фарғона область партия комитетининг секретари.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ГУЛЛАЁТГАН СОВХОЗ

Самарқанд область, Пайариқ районидаги Охунбобоев номли 9-насличилик совхози қишлоғи йилдан-йилга гўзаллашмоқда. Ҳашаматли клуб, мактаб, касалхона, магазинлар, дам олиш жойлари совхоз ҳуснига ҳусн қўшаётир. Яқинда совхоз марказида уй-рўзғор буюмлари сотувчи янги типдаги магазин фойдаланишга топширилди.

А. ТУРСУНОВ.

ИШТИХОНЛИКЛАРГА БАЛЛИ

Самарқанд область, Иштихон райони чорвадорлари давлатга 1795 тонна сут сотиб, ярим йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 307 тонна кўпдир. Шунингдек, район чорвадорлари қоракўл тери тайёрлаш йиллик планини ҳам 103 процент адо этдилар.

ЯНГИ СПРАВОЧНИК

Яқинда Узбекистон ССРнинг маъмурий-территориал чегараланиши тўғрисида ўзбек ва рус тилларида справочник нашр этилди ва сотиш учун дўконларга чиқарилди.

Справочникка Узбекистон ССРнинг маъмурий-территориал чегараланиши тўғрисида 1966 йил биринчи январгача бўлган маълумотлар киритилган. Китобда республика территориясида 1960—1965 йилларда рўй берган катта ўзгаришлар ўз аксини топган.

Справочникнинг охирида шаҳарлар, шаҳар типидаги посёлкаларнинг альфавит тарзида рўйхати берилган.

КИНО БАЙРАМИ

Андижон шаҳридаги Навоий ва Пушкин номли паркларда кино санъати байрами ўтказилди.

Кино ихлосмандлари байрам кунларида Ўзбекистон ССР халқ артистлари Раззоқ Ҳамроев, Соиб Хўжаев, Турсуной Жаъфарова ва бошқа таниқли санъаткорлар билан учрашдилар.

Меҳнаткашлар СССР халқ артисти Наби Раҳимов бошчилигидаги бир группа кино артистларини ҳам қизғин кутиб олдилар.

Кино санъати байрамида Ўзбекистон, шунингдек, бошқа қатор қардош республикалар кино студиялари ишлаб чиқарган ўнлаб фильмлар намойиш қилинди.

Н. ИНОҚОВ.
«Совет Узбекистони» штатсиз мухбири.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

ҚАШҚАДАРЁ. Ғузор районидаги Ленин номли колхоз марказида Карл Маркс ва В. И. Ленинга ҳайкал қўйилди.

Ю. Маллаев.

* * *

СУРХОНДАРЁ. Жарқўрғон районининг Оққўрғон қишлоғи кун сайин обод бўлмоқда. Қишлоқда ёзги кинотеатр қад кўтарди. Колхозчиларнинг уйларига зангори олов киритилмоқда.

У. Эргашев.

* * *

САМАРҚАНД. Каттақўрғон шаҳар драма театри коллективи драматург Михаил Стадникнинг «Хавфли учрашув» драмасини саҳналаштирди.

А. Ҳошимов,
С. Раҳимов.

ТОШКЕНТ ДЎСТЛИК ШАҲРИ

Суратларда: (чапдан). 1. Санъат саройида дўстлик кечаси. 2. Тошкент қизлари бинокорларга гуллар тақдим этмоқда. А. ПАЛЕХОВ фотолари.

Утган шанба куни Тошкент шаҳарлар парадини қабул қилди. Зилзиладан шикастланган ўз дўстига ёрдам қўлини берган Москва, Ленинград, Киев, Минск, Бокудан, бошқа ўнлаб саноат марказлари ва ҳарбий округлардан келган, Узбекистон қуёшининг нури билан қорайишга улгурган бинокорлар тушган автобуслар мотоциклар ҳамроҳлигида шаҳар кўчаларидан кетма-кет ўта бердилар.

Шу кун кечқурун шаҳар кўчаларини тўлдирган минглаб кишилар мана шу одатдан ташқари парад қатнашчиларининг ҳисларини ифодалаб, машиналарга осиб қўйилган алвонларга ёзилган сўзларни тўлқинланиб ўқидилар: «Тошкентлик қардошлар, сизлар билан биргамиз!», «Тошкент мамлакатимизнинг энг чиройлик шаҳри бўлиб қолишига ишонамиз!», «Совет Узбекистонининг пойтахтини зарбдор меҳнат билан тиклаймиз!».

Янги Тошкентни қураётган бинокорларнинг коллективлари ўзларининг биринчи учрашувларини шу тариқа бошладилар. Бу учрашув Санъат саройида ўтказилди. Бу ерга шу куннинг асосий қаҳрамонлари билан бирга шаҳар меҳнат гвардиясининг намояндалари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари ҳам келишди.

Аслини олганда, бу учрашув Санъат саройи залига кирмасданоқ бошланиб кетган эди. Сўзланадиган нутқларнинг тезислари ўзбек диёридаги дўстона учрашувнинг мазмунини кўп жиҳатдан белгилаб берди. Бу тезисларга ранг-баранг миллий кийимлар кийиб олган ўзбек қизларининг азиз меҳмонларга тақдим қилаётган гуллари сайқал берди, бўлажак Тошкентга бағишланиб, зал фойесида очилган виставка шу тезисларнинг мазмунини ифодалаб берди. Виставкага қўйилган макетлар ва схемалар шаҳардаги жуда катта қурилишнинг манзарасини бинокорларнинг яққол тасаввур қилишларига имкон берди.

Кечада сўзга чиққан нотиқларнинг ҳаммаси мамлакатимиз халқларининг бирлиги, улар манфаатларининг муштараклиги тўғрисида, жонажон Коммунистик партия воята етказган ленинча дўстликнинг қудратли кучи ҳақида гапирди.

Қардош республикалар бинокорларининг учрашуви

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов учрашувнинг тантанали қисмини очиб, биринчи сўзни мана шу улуғ дўстлигимизга бағишлади.

С. Р. Расулов барча тошкентликлар, Узбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан гапириб, қардош халқлар юборган вакилларга зилзила оқибатларини тугатишда шаҳарга кўрсатаётган жуда катта ёрдамлари учун чин кўнгилдан самимий ташаккур изҳор қилди. Чилонзорнинг донгдор бинокори Холхўжа Баҳодиров, Октябрь революцияси номидаги завод электр слесарларининг бригадири Николай Железнов ҳамда республика ва унинг пойтахти жамоатчилигининг бошқа намояндалари ҳам дўстларга шундай миннатдорчилик изҳор қилдилар.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси Н. Авазов сўзга чиқиб айтдики, Тошкентда умумхалқ ҳашари бўлаётганлиги ҳаммамизни қувонтиради. Дўстларнинг ёрдамини ҳеч қачон унутмаймиз, бу ёрдам халқ хотирасида абадий сақланиб қолади. Қанча-қанча йиллар ўтганидан кейин ҳам келажак авлоднинг одамлари Тошкент кварталларининг интернационал нақшларини кўриб, мана — ленинча дўстлик шаҳри, коммунизм қурувчилар шаҳри, деб фахрланадиган бўладилар.

Шоир Ҳамид Ғулом Тошкентни совет халқлари бирлигининг гимни, деб атади.

Бинокорлар коллективлари вакиллари кечада тўлқинлантирувчи нутқлар сўзладилар.

«Главмосстрой» бошқармасининг бошлиғи А. С. Алахверди микрофон олдига келиб айтдики, бир-бирига кўмаклашиш — турмушимизнинг қонуни. Улуғ Ватан уруши йилларида ўзбек халқи Россия, Украина ва Белоруссиянинг шаҳарлари ва қишлоқларидан келган юз минглаб қариялар, хотинлар ва болаларга ўз диёридан жой берди. Узбек ўртоқларга энг катта ёрдам кўрсатиш энди бизнинг муқаддас бурчимиз. Уларнинг кулфати бизнинг ҳам кулфатимиз. Уларнинг қувончи — бизнинг ҳам қувончимиз. Тошкентликлар амин бўлишлари мумкинки, Москва бинокорлари ўз сўзларининг устидан чиқадилар, ҳамма уйларни белгиланган муддатда қуриб битказадилар. Бу уйлар чиройли, мустаҳкам уйлар бўлади.

«Укрстрой» трестининг бошқарувчиси А. Н. Шепетильников ҳам украинлар номидан шундай ваъда берди.

Ленинграддан комсомол-ёшлар бригадасининг раҳбари В. Ципкин, белорус бинокорларининг бригадири Г. С. Пирожник зилзила натижасида бошпанасиз қолганларга янги квартираларнинг калитларини тезроқ топширмоқ учун бинокорлар ғайратларини икки баравар, уч баравар ошириб ишлашга маҳкам бел боғлаганликларини айтдилар.

Сержант Н. Н. Коцюба ёрқин нутқ сўзлади. У, Сергелидаги йўлдош шаҳарни қураётган жангчилар номидан жанговар салом топшириб, бундай деди:

— Бизнинг қурилишимизда қирқ миллат солдатлари меҳнат қилмоқда. Иш тез бормоқда, кўп бригадалар топшириқларни бир ярим баравар ошириб бажармоқдалар. Бизнинг йўлдош шаҳримизга «Дўстлик» деб ном берилишини истар эдик. Ҳозир биз уни шу ном билан юритмоқдамиз. Бу — биз, жангчилар учун, энг қимматли сўз...

Бинокорлар ўзларининг озарбайжонлик ҳамкасблари старший прораб Г. Алиев нутқини диққат ва эътибор билан тингладилар.

Залда яна фанфаралар янгради. Пионерлар бинокорларни меҳнатдаги дастлабки муваффақиятлар билан қутлаб, уларга эсдалик совғалар тақдим этдилар. Кечада қатнашган икки ярим минг кишига ўзбек дўппилари тортиқ қилинди.

Кечанинг якунловчи қисмида Узбекистон ва Москва санъат усталари, шаҳар корхоналари ва қурилиш коллективларининг бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари иштирок қилдилар. Улар қўшиқлар ва рақсларда совет кишиларининг меҳнатини, халқлар дўстлигини тараннум этдилар.

(УзТАГ).

ФРАНЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИ НЕВА СОҲИЛЛАРИДА

(Боши биринчи бетда).

Ёдгорлик ансамблининг музей павильонларида Ленинград мудофаасининг фожиали ва улугвор тафсилотлари билан, шаҳар халқининг блокада вақтидаги ҳаёти билан француз меҳмонларини таништирдилар.

Генерал Шарль де Голль таассурот китобига шу сўзларни ёзди: «Дўст Франциянинг фикри-зикри Ленинград учун ҳалок бўлганларга қаратилган. Шарль де Голль». Пискарев қабристонига дафн этилган кишилар хотираси учун тайёрланган медаль Франция Президентига топширилди.

Шундан кейин Шарль де Голль ва А. Н. Косигин жаҳон санъатининг Эрмитаждаги дурдоналари коллекциясини томоша қилдилар.

Эшиклари зўр тантана кунларидагина очиладиган Халтурин дарвозаси ёнида Эрмитаж директори профессор Б. Б. Пиотровский меҳмонларни табриклади.

Азиз меҳмон музей билан танишиб чиқишни Рембрандт чизган 23 сурат қўйилган залдан бошлади. Голландиянинг моҳир рассомлари чизган суратлар бундан 202 йил муқаддам Эрмитаж коллекциясига асос қўйган эди.

Де Голль, А. Н. Косигин ва уларнинг ҳамроҳлари, жумладан, француз санъати асарлари тўпламини кўздан кечирдилар. Бу коллекцияни Франциядан ташқари бутун жаҳонда энг бой коллекция деб ҳисоблайдилар.

Эрмитаж билан қисқача танишиб чиқиш қимматли буюмлар ва скифлар ишлаган олтин буюмлар ҳазинасини кўриб чиқиш билан тамом бўлди. Петр I нинг Ломоносов томонидан кошинкорлик усулида ишлаган портрети де Голлнинг эътиборини жалб этди.

Де Голль музей директори Борис Пиотровскийга мурожаат қилиб, Эрмитаж — буюк музей деди. У, фурсати камлигидан Эрмитаж коллекциялари билан батафсил танишиб чиқиш имкониятига эга эмаслигидан таассуф билдирди. Президент де Голль ҳурматли меҳмонлар китобига: «Эрмитажга жуда қойил қолдим» деган сўзларни ёзиб қолдирди.

Профессор Пиотровский музейга келишдан эсдалик қолдириш учун де Голлга «Эрмитаж» альбомини тақдим этди.

Шарль де Голль, А. Н. Косигин ва уларнинг рафиқалари кечқурун С. М. Киров номидаги академик опера ва балет театрида спектаклни томоша қилдилар. Александр Крейнинг Лопе де Веганинг «Фуэнте — овехуна» драмаси асосида яратилган «Лауренция» балети саҳнага қўйилди.

Франция Республикаси, СССР ва Россия Федерациясининг давлат байроқлари билан безатилган марказий ложада Франция Президенти ва Совет ҳукуматининг бошлиғи билан бирга СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семенов, СССРнинг Франциядаги элчиси В. А. Зорин, Ленинград шаҳар ижроия комитетининг раиси В. Я. Исаев, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси В. С. Толстиков бор эди. Бу ерда Франция ташқи ишлар министри Морис Кув де Мюрвиль, Франциянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Филипп Бодэ ҳам бор эди.

Шарль де Голль ва А. Н. Косигин ложага чиққанларида томошабинлар ўринларидан туриб уларни гулдурос қарсаклар билан самимий табрикладилар.

Спектакль бошланиши олдидан Франция Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

Генерал Шарль де Голль рафиқаси билан бирга эрталаб Ленинграддаги католик ибодатхонасига бориб, якшанба кунги ибодатда ҳозир бўлди.

* * *

ЛЕНИНГРАД, 27 июнь. (ТАСС). Франция Президенти Шарль де Голль ва унинг ҳамроҳлари бугун эрталаб совет трубасозлигининг энг йирик маркази — КПСС XXII съезди номидаги металл заводини бориб кўрдилар.

Франция Президенти билан бирга бу заводда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳам бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзининг навбатдаги мажлисида республикадаги сайлов округларида СССР Олий Советига бўлиб ўтган сайловларнинг якунлари тўғрисида Президиум Секретари Р. Сахибоевнинг ахборотини эшитди.

Олий Совет Президиуми бутун Ўзбекистон территориясида сайловлар уюшқоқлик билан, сайловчиларнинг юксак сиёсий активлиги вазиятида ўтганлигини мамнуният билан қайд қилди.

Қабул қилинган карорда сайловларнинг муваффақиятли ўтишига сайлов комиссияларининг, ижроия комитетларининг, депутатларнинг ва маҳаллий Советлар сон-саноқсиз активларининг олиб борган катта ташкилотчилик иши ёрдам берганлиги таъкидлаб ўтилди.

Шу мажлисда Олий Совет Президиуми «Ўзбекистон ССР колхозлари ва совхозларида алмашлаб экишни жорий этиш, ўзлаштириш ба ерлардан тўғри фойдаланиш тўғрисида»ги Қонуннинг Хоразм областида қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала ҳам қараб чиқилди. Бу ҳақда Хоразм область ижроия комитетининг раиси Н. Худойберганов ва республика Олий Советининг Қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссияси аъзоси А. Дадабоев доклад қилдилар.

Алмашлаб экиш тўғрисидаги қонуннинг область хўжаликларида қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масалани меҳнаткашлар депутатлари область Совети сессиясида муҳокама қилиш тавсия этилди. (ЎзТАГ).

ЎРТА ОСИЁ МАГИСТРАЛИДА

ИХЧАМ ПАХТА ТОЙЛАРИ

Қарши пахта заводининг ташаббускор ходимлари станция темир йўлчилари билан ҳамкорликда ҳаракатдаги составлардан фойдаланишнинг янги резервларини дадиллик билан ишга солаётирлар. Завод мутахассисларидан Ғуломов, Ҳайитов, Маназаров ўртоқлар корхонадаги пахта тойлари пресслаш камерасини реконструкция қилдилар.

Улар камеранинг узунлигини 120 миллиметр қисқартиришга муваффақ бўлдилар. Натижада пахта тойлари ихчам қилиб пресслanадиган бўлди. Унинг оғирлиги эса илгариги — 210 килограммлигича қолди.

Корхона ихтирочилари ихчам пахта тойларини вагонларга зичлаб жойлаштириш йўлларини ҳам қидира бошладилар. Буларнинг ҳаммаси битта вагонга илгаригига қараганда 4 тонна кўп пахта толаси жойлаш имконини бермоқда.

НОВАТОРЛАР ҲИССАСИ

Самарқанд тепловоз депоси пайвандчиларидан Вадим Гусаровнинг ташаббуси билан магистралда биринчи бўлиб локомотив деталларини қайта тиклаш технологияси ишлаб чиқилди ва ўзлаштирилди. Шу вақтгача тепловознинг рессор ўқлари ейилиб кетса у ташлаб юборилларди. Эндиликда махсус станок билан уни эритиш ва қайтадан тиклаш иложи топилди.

Қайта тикланган ўқлар тепловозларга ўрнатилганда узоқ вақт хизмат қилиши синаб кўрилди. Депода рессор ўқларини қайта тиклаш технологиясидан фойдаланиш йилига 12 минг сўм иқтисодий фойда келтирмоқда. Самарқандлик новатор пайвандчиларнинг тажрибаси темир йўлдаги бошқа деполарда ҳам жорий қилинаётир.

Н. КРАВЧЕНКО,
инженер.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ КАНАДАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

СССР Олий Советининг депутати, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Канада парламентининг таклифига биноан, жавоб визити билан 26 июнда Москвадан Оттавага жўнаб кетди.

Делегация составида СССР Олий Советининг депутатларидан А. В. Георгиев, А. Т. Гончар, А. Д. Даниялов, А. И. Зверев, А. М. Зурбене, В. Г. Комяхов, Г. А. Мельник, И. Ф. Синицин, В. О. Увачан, А. Г. Хрипкова ўртоқлар бор.

Внуково аэродромида делегацияни А. П. Кириленко, А. Н. Шелепин, Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

«БАҲОР» ГАСТРОЛДА

Ўзбек давлат «Баҳор» халқ рақс ансамбли ўз ёзги гастролларини Болтиқ бўйи республикаларида ўтказмоқда. Болтиқ бўйидаги гўзал шаҳарлар — Лиепая, Юрмала, Рига-да кўпсонли санъат мухлисларига ўзбек халқ рақс санъатининг дурдоналари — миллий ўйинлар зўр шавқ бағишламоқда.

«Баҳор» ансамблининг қизлари Белоруссиянинг Бобруйск шаҳрида меҳнаткашларга, солдатларга концертлар кўрсатишди. Куни кеча «Баҳор» Гомель томошабинлари ҳузурига меҳмон бўлиб келди.

Ансамблнинг бадиий раҳбари, давлат мукофотининг лауреати, Совет Иттифоқи халқ артисти Мукаррама Турғунбоеванинг катта ижодий ишини алоҳида қайд қилиб ўтиш керак. У концерт программасидаги кўплаб номерларнинг авторидир. Мукаррама Турғунбоева саҳналаштирган «Баҳор вальси», «Пилла», «Фарғона рубойиси», «Пахта байрами» сингари композициялар, сюиталар томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди. Улар мазмунан турли-туман, жозибадордир.

Ансамбль рaққосалари миллий ўйинлардан ташқари Ватанимиздаги бошқа халқларнинг ўйинларини ҳам зўр маҳорат билан ижро этдилар. Украинанинг «Казачок»и, Молдавиянинг «Молдаванеско»си, Белоруссиянинг «Бульба»си, арабча, ҳиндча ўйинлар ана шулар жумласидандир. Ансамбль томонидан ижро этилган «Совчи» сатирик саҳнаси ҳам томошабинни ўзига жалб этади.

Гомеллик санъат мухлислари Тамара Юнусова, Раъно Низомова, Равшаной Шарипова сингари талантли ижрочиларнинг маҳоратларига қойил қолдилар.

Ансамблнинг ютуқларида оркестрнинг (раҳбари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. Тўхтасинов) ҳам роли катта. Шунингдек, саҳналарнинг безалиши ҳам диққатга сазовор. Ўзбекистонлик санъат усталарининг вакилларига гомелликлар ҳар бир концертдан сўнг «муваффақиятларингизга тилакдошмиз, янада кўпроқ ижодий ғайрат ва катта аудитория сизларга ёр бўлсин» демоқдалар.

Я. КОВГАНОВ.
Гомель области.

ИШНИНГ КЎЗИНИ БИЛИБ

СоюзНИХИ марказий экспериментал базасидаги пешқадам механизатор Сервер Ёқубов бошлиқ нарядсиз звено пахтакорларининг қўллаётган тадбирлари ибратлидир. Звено бундан икки йил муқаддам ташкил этилган эди. Звенода жами 6 киши меҳнат қилади. Биринчи йили звено аъзолари ажриқ босиб ётган ерни кузда органик ва минерал ўғитлар билан яхшилаб ўғитлаб, шудгор қилишди.

Илк баҳорда биринчилар қаторида ерга сараланган уруғ қадашди. Уруғ экилаётганда тупроққа гербицид солишди. Йил давомида бериладиган барча азотнинг ярми экиш пайтида, ярми ғўзани суғориш даврида берилди. Звено бошлиғининг ўзи агрегати билан экин қатор ораларини мавсум давомида беш марта узунасига ва уч марта кўндалангига сифатли культивация қилди. Беш марта суғорди. Ниҳоят пахта мўлжалланган муддатдан 10 кун олдин очилди.

Ҳосил ҳисоб-китоб қилингач 43 гектар пахтазорнинг ҳар гектаридан 39 центнердан ошириб «оқ олтин» кўтаришибди. Ваҳолонки, ҳосилдорлик бунгача гектар бошига атиги 17-18 центнердан ошмасди. Жами ҳосилнинг 93 проценти «зангори кема»ларда териб олинди. Йиллик план 17 иш кунида ортиғи билан бажарилди.

Звено аъзоларининг йиллик даромадлари ҳам анча ошди. Ўтган йили звено аъзоларига ой сайин барча тўланадиган ҳақнинг 50-55 проценти миқдорида аванс бериб борилди. Звено бошлиғига эса 15 процент ошиқча ҳақ тўланди. Йил охирида ҳар бир аъзонинг иш ҳақи 2 минг 935 сўмга, звено бошлиғиники эса 3 минг 384 сўмга етди.

Шунингдек, пул ва материалларни тежаш ҳисобига 25 процентдан қўшимча ҳақ ҳам олишди.

Етиштирилган ҳосил ҳар бир звено аъзосига 28 тоннадан тўғри келди.

Звено аъзоларининг бу йилги кўзлаётган марралари янада юксак. Улар ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олишга қатъий аҳд қилишган. Шунга кўра далада ишни жуда барвақт — март ойининг бошидаёқ қизитиб юборишди. Чигит агротехника қоидалари асосида экилди ва барча майдонларда бир текис ундириб олинди. Ҳозир механизатор Сервер Ёқубов ва Сардор Ёқубовлар ғўза ниҳолларини сифатли культивация қилиб, бир йўла озиқлантириб ҳам кетишмоқда.

Сувчилардан И. Йўлдошев, С. Мелитов, Ф. Абсалямов ва Я. Ерликбоевларнинг иш тажрибалари қўл келмоқда. Улар ғўзани эгат оралатиб суғормоқдалар. Бу усулда суғорилганда икки ёқлама фойда кўрилади. Икки ёнидан оққан сувнинг атрофга ёйилишидан ўрта қатордаги ғўза қониб сув ичади ҳамда сув тежалиб, илдиз чириш касаллиги бўлмайди. Ҳозир ҳаво айни қизиётган пайт. Шунга кўра омилкор сувчилар сувни кечалари тарашмоқда.

Ишнинг кўзини билган звено аъзолари бу йил ҳам пешқадамликни қўлдан бермайди. Буни уларнинг иши — ғўзаларнинг барқ уриб яшнаб, кундан-кунга кўкка бўй чўзаётгани кўрсатиб турибди.

Т. ИСЛОМБОЕВА.

ИМОРАТЛАРНИ МУСТАҲКАМ ҚУРИНГ

Зилзилаларни олдиндан айтиб бериш масаласи ҳали ҳал этилмаганлиги сабабли антисейсмика қурилиши, яъни зилзилаларга бардош бера оладиган иморатлар қуриш муҳим аҳамиятга эгадир. Ҳатто, бўлажак зилзила тўғрисида аҳоли огоҳлантирилган тақдирда ҳам, антисейсмика чоралари кўрилмай қурилган иморатлар, завод, фабрика ва бошқа муассасалар жиддий шикастланиши аниқ.

Давлатимиз ҳар бир қурилиш ташкилоти зиммасига объектларни қуришда сейсмик районларда махсус антисейсмика нормаларига риоя қилиш вазифасини юклаган. Бу, табиий офат хавфини шубҳасиз камайтиради.

26 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган зилзила ўз кучини кўрсатди. Зилзилалар даҳшати ота-боболаримизга ҳам маълум эди. Шунинг учун одамлар минг йиллардан бери зилзилага бардош бера оладиган иморатлар қуришга интилиб келишган, бунинг учун иморатларнинг турли конструкцияларини (гумбаз шаклида, синч, қўшсинч, контрфорслар)ни қўллаганлар.

Тошкент шаҳрида иморатлар асосан 8 баллга мўлжаллаб қурилади. Шаҳар территориясини сейсмик микрорайонлаштириш бўйича олиб борилган ишлар иморат қуриш мўлжалланган ерда юқори қатламларнинг инженер-геологик тузилишини назарга олиш зарурлигини кўрсатади. Тажрибадан маълум бўлишича, ҳар хил физик хусусиятга эга бўлган ер (гупроқ ер, қумлоқ ер ва ҳоказо) зилзила пайтида ҳар хил тебранади.

1931 йилда Японияда бўлган зилзилада эпицентрга яқин ерда жойлашган ва тош (қояли) ерда қурилган иморатлар бузилмай қолган, ваҳолонки, эпицентрдан узоқда бўш (лойтупроқ) заминда қурилган шундай иморатларга зарар етган. Қоятош ва зич қоя тош ерлар қурилиш учун қулай, лойтупроқ, бўш, чўкинди, қумлоқ ерлар эса номувофиқ деб ҳисобланади.

Гранит тошга нисбатан зич қумтошда зилзила кучи 1 балл, шағал тошли ерда 1,5 балл, лойтупроқда 2,0 балл ортиқ сезилади. Ер юзасига яқин чуқурликда ўгадиган ер ости сувлари ҳам зилзила кучини бир баллга оширади.

Сейсмик жиҳатдан хавфли бўлган ерларда қуриладиган ҳар бир иморатнинг конструкцияси бинонинг зилзила кучига бардош бера олишини таъминлаши керак. Иморатларнинг зилзила кучига бардош бериши уларнинг фақат конструкцияси ва антисейсмик тадбирларигагина эмас, шу билан бирга барча қурилиш материаллари ва иш сифатига ҳам боғлиқдир. Саноат қурилиши марказий илмий тадқиқот институтининг экспедицияси 1948 йилда Ашхобод зилзиласини текшириш натижасида қуйидаги хулосага келди.

«Кўпчилик ғиштин иморатларнинг бузилиш сабаби қурилиш пайтида антисейсмика чораларига эътиборсизлик билан қаралганлиги ва зилзилага бардош берадиган техник қоидаларга риоя қилинмаганлигидадир. Бунга даставвал ғишт териш ва ишлатилган қоришма сифатининг ёмонлиги киради. Оқибатда, ғиштлар билан қоришма ўртасида уланиш бўлмаган.

Ашхобод Давлат банкининг бир қаватли биноси ниҳоятда пухта қурилгани, бинокорлик материаллари юқори сифатли бўлганлиги сабабли 1895 йилда бунёдга келган бу иморат зилзила натижасида бузилмади».

Қурилиш материалларининг сифатли бўлиши, қурилиш ишларининг пухта олиб борилиши иморатларнинг зилзилаларга бардош беришида муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун, қурилиш идоралари бунга катта эътибор беришлари керак.

ШАҲАР ҚУРИЛИШИ ТЕМАСИДА

□ □

«Қуруқ» пишиқ ғиштдан девор қуриш мумкин эмас. Чунки ғишт қуруқ терилса, юқори сифатли қоришма ҳам уни қониқарли ёпиштиролмайди. Сабаби — қуруқ ғишт қоришма таркибига кирадиган сувни тезда шимиб олади, натижада қоришма қотиш ва ғиштга ёпишиш хусусиятини анча йўқотади. Ўрта Осиё шароитида эса ғишт теришда уни фақат намлашгина эмас, сувга тўйдириш ҳам керак.

Иморатлар қуришда ғиштларнинг ҳам вертикаль, ҳам горизонталь чоклари қоришма билан тўлдирилиши керак. Ғишт теришда баъзи жойларда тўлдирилмаган чоклар қолдирилган бўлса, бу брак деб ҳисобланади.

Бу ўринда замонавий техника асосида бунёд этилаётган панелли ва каркас иморатлар қуриш тўғрисида эмас, балки оддий ва бир қаватли индивидуал иморатлар қуриш ҳақида тўхталиб ўтмоқчимиз. Хом ғиштдан иморатлар қуриш масаласи-чи? Зилзила хавфи туғилиб турадиган районларда шундай иморатлар қуриш мумкинми?

Тажриба шуни кўрсатадики, антисейсмика чоралари кўрилмай, хом ғиштдан қурилган иморатлар 7 баллдан ортиқ зилзилага бардош бера олмайди. 8 балли зилзилаларда бундай иморатларнинг кўпчилиги бузилади, қолганлари эса зарар кўради. 9 балли зилзилада эса бу хил иморатларнинг деярли ҳаммаси бузилади.

1902 йилда Андижонда, 1948 йилда Ашхободда ва 1946 йилда Чотқол тоғларида бўлган кучли зилзилаларда хом ғиштдан қурилган барча иморатлар вайрон бўлган.

Яна бир ғалати факт. 1902 йилда Шемахада бўлган 9 балли зилзилада хом ғиштдан қурилган иморатларнинг бир қисми бузилмаган, ана шу қаттиқ қимирлашга бардош бера олган. Бунда иморат қурилишидаги айрим усуллар ва ғишт ҳамда қоришманинг сифатига алоҳида эътибор берилганини таъкидлаб ўтиш керак.

Ўрта Осиё халқларининг тажрибада синалиб юзага келган қўшсинч деворли иморатлари ҳам зилзилага яхши бардош бера олиши 1959 йилда Бурчмуллада бўлган 7 балли зилзилада айниқса ёрқин намоён бўлди. Деворининг вертикаль устунлари горизонталь ва қия ёғочлар билан маҳкам бирлаштирилган, ораси яхши хом ғишт ёки гувала билан тўлдирилиб урилган ва сомон сувоқ қилинган иморатлар сезилар-сезилмас ёрилган холос. Шуни айтиб ўтиш керакки, тахмон ва токчали ҳамда оғир лой томли иморатларнинг зилзилага чидамлилиги анча паст бўлади. Чунончи, Бурчмулла, Боғистон ва Нанайдаги иморатларнинг кўпчилиги юқорида айтиб ўтилган зилзила пайтида худди шу тахмон ва токчалар ясалган ерларидан ёрилган ва айримлари ўпирилиб тушган.

Кейинги вақтларда қурилиш бошқармалари 8 балли ва ҳатто 9 балли районларда ҳам бир қаватли иморатларни бир қатор антисейсмика чораларини татбиқ қилиш шарти билан хом ғиштдан қуришга рухсат бердилар.

Иморат қуришдан олдин, албатта, унинг аниқ планини тузиш керак. Шундай ҳоллар бўладики, иморат битганидан кейин катта хоналарни кичик-кичик хоналарга бўладилар. Натижада ўртадаги девор, асосий девор билан яхши боғланмайди ва зилзила бўлган тақдирда кўнгилсиз воқеаларга сабаб бўлади. Бу ҳодисалар ҳам бир-бири билан боғланмаган деворнинг қулаши натижасида юз берган.

Шунингдек, ойна ва эшикларни ҳам иложи борича бир ердан иккинчи ерга кўчирмасликка ҳаракат қилиш керак. Уларни ҳаддан ташқари кенг қилиб қуриш ҳам ярамайди.

Сейсмоактив зоналарда, хусусан Тошкент шаҳрида иморат қурганда ортиқча қош (парапет)лар, зарурияти бўлмаган безакларга чек қўйиш, иложи бўлса, чийлампа шиплар қилмаслик керак. Шипни фанердан ёки рандаланган чокма-чок кирадиган тахтадан қилиш мақсадга мувофиқдир.

Ҳар бир хонанинг тагида подвал бўлишига интилмаслик керак. Подваллар айвон, ошхоналар тагида бўлса бошқа гап. Подвал қилмоқчи бўлганлар уй пойдеворини икки қатор пишиқ ғиштдан ёки бетондан ишлаб чиқишлари лозим.

Иморат устига тўсинлар ётқизилганда уларни девор билан учма-уч эмас, балки 15-20 сантиметр ташқарига чиқариш лозим.

Ғишт теришда ҳар 3-4 қатордан сўнг 8-10 донадан (деворнинг энига қараб) горизонтал қамиш ётқизилса, айрим мутахассисларнинг фикрича, бундай иморатлар антисейсмика чораларисиз қурилган иморатларга қараганда анча мустаҳкам бўлади. Албатта, бу ерда ҳам ғишт, лой ва бажарилаётган ишнинг сифатига аҳамият бериш керак.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтмоқчимизки, зилзиладан деворлари ёрилган иморатларни тузатганда фақат сувоқ қўя қолмай, уларни мустаҳкамлаш чораларини кўриш керак.

Қурилиш бошқармалари, алоқадор ташкилотлар антисейсмика қурилишининг замонавий талаблари ва тажрибада синалган усулларини пропаганда қилишлари, қурилиш ишлари сифатини тинмай ошира бориш тадбирларини кўришлари лозим.

В. МИРЗАЕВ,
сейсмолог-инженер.
А. МИРЗАЕВ,
бинокор-инженер.

МЕХАНИЗАТОРЛАР КЎПАЯДИ

Яккабоғ профессионал қишлоқ техника таълими билим юртида 240 киши ўқияпти. Улар орасида Косон районидаги «Москва» совхозидан Ҳасан Шобердиев, Фармон Турсунов, Чироқчи районидаги «Эски Анҳор» совхозидан Ашур Элмонов, Эшмурод Бозоров, Шаҳрисабз районидаги Калинин номли колхоздан Барот Бўриев, «Ғузор» совхозидан Парда Ҳаққиев, «Пачкамар» совхозидан Жўра Ортиқов каби механизаторлик касбига меҳр қўйган ёшлар бор.

Яқинда билим юртида бўлганимизда қизғин машғулотлар устидан чиқиб қолдик. Ўқув хоналаридан бирида агрономия фани ўқитувчиси ўртоқ Б. Норбобоев тингловчилар билан «Ўғитлар ва улардан фойдаланиш» деган мавзуда машғулот ўтказарди. Қўшни хонада инженер Рўзи Шерназаров «Тракторларнинг техник қарови» деган темада дарс берарди. Билим юртининг ўқув-тажриба участкасида эса ўқитувчи М. Умарқулов бўлажак механизаторларга ерни қандай чуқурликда ҳайдаш кераклигини тушунтирарди. Тингловчиларнинг ҳаммаси ўтилаётган материалларни пухта ўзлаштиришга интиларди.

Билим юртининг директори Холмамат Бегнаевни ҳам далада учратдик.

— Ўқитувчилар коллективи, — деди у, — мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик план Директиваларини, КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми материалларини пухта ўрганиб чиқмоқда. Маълумки, қишлоқ хўжалигимиз шу беш йилликда ҳар қачонгидан кўп техника олади. Беш йилда колхоз ва совхозларга 1 миллион 790 мингта трактор, 1 миллион 100 минг юк автомобили, 550 минг ғалла комбайни ҳамда бошқа кўпгина техника ва ускуналар берилади. Бинобарин, бизнинг коллективимиз олдида ҳам катта вазифалар турибди. Ҳозир механик-ҳайдовчилар тайёрлаш 6 ойлик курсида 60 киши, комбайнчилар тайёрлаш курсида 30 киши ўқимоқда. Бундан ташқари, кенг профилли бир йиллик курсда 150 комсомол-ёш таълим олаётир. Булар қишлоқ хўжалик машиналарининг ҳар қандай турини бемалол бошқара оладиган ҳар томонлама етук механизаторлар бўлиб етишадилар. Билим юрти беш йилликнинг охирига бориб йилига камида 400-500 кенг профилли механизатор етиштириб бериш имкониятига эга бўлади.

Қишлоқларимиз борган сари кенг электрлаштирилмоқда. Областда шу беш йилликда янги электростанциялар қурилади. Бундан ташқари Навоий ГРЭСининг юқори вольтли электр тармоғи Қарши шаҳрига етиб келди. Кўпгина хўжаликлар электр нуридан баҳраманд бўла бошлайди. Лекин хўжаликларда бу соҳа бўйича кадрлар мутлақо етишмайди. Шунингдек, колхоз ва совхозларимизда автомашиналарни ремонт қиладиган слесарлар жуда кам. Мана шуларни ҳисобга олиб яқин икки йил ичида бир қатор тадбирларни амалга оширмоқчимиз. Жумладан, электромонтёрлар ва автомобиль слесарлари тайёрлайдиган курслар ташкил этамиз.

Яккабоғ профессионал техника таълими билим юрти 1936 йилда ташкил топган. Ўтган 30 йил ичида билим юрти қучоғидан минглаб кадрлар етишиб чиқди. Улар Қашқадарё областининг колхоз, совхозларида самарали меҳнат қилмоқдалар. Яккабоғ районидаги Калинин номли колхознинг бош инженери Эшқул Умаров, шу районидаги «Ленинизм» колхозининг инженери Рўзи Жўраев, Чироқчи районидаги «Москва» колхозининг орденли механизатори Мели Каримов каби ажойиб техника ихлосмандлари ана шу билим юрти қучоғидан парвоз қилган қалдирғочлардир.

Кези келганда шуни айтиш керакки, билим юрти ўз жойини бир неча марта ўзгартирди. Дастлаб у Яккабоғ районида эди, кейинчалик Қамашига, ундан сўнг эса Қарши шаҳрига кўчирилди. Ҳозир яна Яккабоққа кўчириб келтирилди, директори ҳам тез-тез алмаштириб турилди. Бундай қўнимсизлик ўқув-тарбия ишлари савиясига салбий таъсир кўрсатмай қолмади. Ҳар янги жойда қўниш топгунча анча қийинчиликлар юз берди. Мана ҳозир ҳам шундай бўлаётир. Техникани сақлайдиган бостирмалар, ўқитувчилар учун уй-жой етишмайди. Ўқув-тажриба участкаси аниқлаб олинмаган.

Хуллас, билим юрти ёрдамга муҳтож. Буни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Профессионал техника таълими Давлат комитети ҳисобга олар, деган умиддамиз.

Ш. СИДДИҚОВ.

КИРОВЛИКЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

ОТАЛИҚ ТАШКИЛОТЛАР ҒАЙРАТИ

Яқинда Октябрь райони мактаб директорларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда кировликларнинг ватанпарварлик ташаббуси бир овоздан маъқулланди. Октябрь районидаги мактабларнинг янги ўқув йилига тайёргарлиги масаласи кўриб чиқилди.

Машғулотлар тугаши биланоқ районидаги кўпгина оталиқ ташкилотлари мактаблар ремонтини бошлаб юборган эдилар. Масалан, Шина ремонт заводи коллективи 134-мактабни, Трактор йиғув заводи эса 165-мактаб ва 268-боғча бинолари ремонтини тугаллай деб қолди.

Бу йил ёз мавсумида 27 та мактабни капитал ремонтдан чиқаришга тўғри келади. Шулардан 14 тасини «Главташкентстрой» 10 августга қадар тўлиқ ремонтдан чиқаради. Янги ўқув йилидан бошлаб, 159-қурилиш тресты ҳозир қураётган 4 та 964 ўринли янги мактаб ишга тушади.

Ҳозир район мактабларига барча ўқув қуролларини ўз вақтида келтириб, китоб савдосини биринчи июлдан йўлга қўйиш ҳамда янги ўқув йилига қадар ҳамма мактабларни камида 70 процент ёқилғи билан таъминлаш режалаштирилаётир.

Район халқ маорифи ходимлари ва жамоатчилиги, корхона, муассасалар, ташкилотлар мактаб-боғчалар ремонти ва уларни қайта тиклаш ишларида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар. Янги ўқув йилини уюшқоқлик билан бошлашга даъват этган кировликлар ташаббусига қўшилган Октябрь районининг меҳнаткашлари ҳам бутун чора-тадбирларни ишга солиб, меҳнат қилмоқдалар.

Э. ТУЛАГАНОВ.
Тошкент шаҳри.

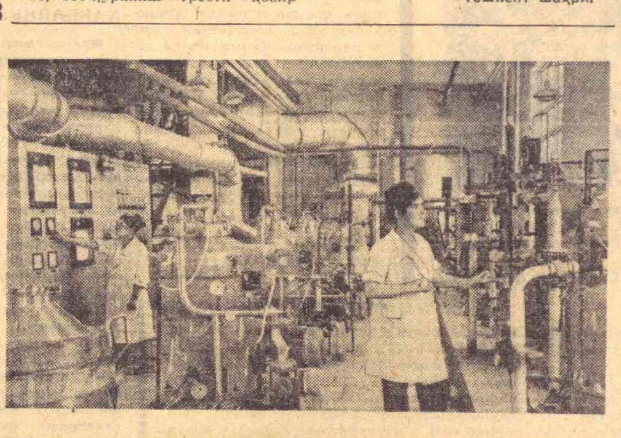

Тошкент ёғ-мой комбинати Ўзбекистон озиқ-овқат саноатининг йирик корхоналаридан биридир. Илгари хабар берилганидек, 3-қурилиш трестига қарашли 15-бошқарманинг азамат қурувчилари йил бошидан бери майонез цехини ҳамда маргарин тайёрлашда қўлланиладиган хом ашё ишлаб чиқарадиган автоклав цехини ишга туширдилар. Электролизёр ва пахта ёғини шишаларга солиб берадиган цехлар ҳам фойдаланишга топширилди. Суратларда: бош корпуснинг умумий кўриниши. (чапда). Ўнгда эса пахта ёғи цехининг илғор ишчиларидан Холида Саньатуллина ва ва Алла Козёл бошқарув пульти олдида.

И. Глауберзон фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

Хатларни ЎҚИБ...

«Совет Ўзбекистони» газета редакциясига кеча 50 хат, 3 фотосурат келди. Қуйида кечаги почта материалларидан айримларини ўқийсиз:

ҚАРИЯЛАР МИННАТДОР

Колхоз тузиш йилларидаги хизматлари, коллектив хўжаликни комплекс тараққий эттиришдаги фидокорона ишлари учун қариялардан 315 кишига Москва районидаги «Москва» колхози правлениеси пенсия тайинлади. Шарофат опа Тошбоева, Абдусамад ота Норматов, Азимжон ота Қурбоновлар шулар жумласидандир.

С. Зайнобиддинов.

ЎҚУВЧИЛАР ҲИММАТИ

Пойтахтдаги 90, 79 ва 144-мактабларнинг юқори синф ўқувчилари тўқувчилик касбини ўрганишга аҳд қилдилар. Шу мақсадда улар Тошкент тўқимачилик комбинатига шогирдликка кирдилар. Комбинат инструктори М. Дўсметова, цех бошлиғи А. Лупсякова ёшларга қунт билан касб ўргатяптилар. Санобар ва Насиба Комилова, Мавлуда Бойдодаева, Мавлуда Раҳимжоновалар ҳозирданоқ арқоқчилик касбини ўрганиб, 60-64 тўқув станогини арқоқ билан таъминламоқдалар. Бу ёшлар келгусида фабрикада доимий кадр бўлиб қоладилар.

Б. Анбаров.

ХУШХАБАРЧИ

Раҳмажон Тўлибоева кўп йиллардан буён Янгибозор қишлоғида почтальон бўлиб ишлаяпти. У газета-журналлар, хат-хабарлар, пенсия пули ва бошқа алоқа ёзишмаларини ўз вақтида эгаларига етказиб беради. Гурлан район алоқа бўлимида бундай почтальонлар жуда кўп.

К. Иброҳимов.

ҚУЛАЙЛИК

Қува районидаги Карл Маркс номли колхознинг Қўшкечик қишлоғида маданий моллар магазини, озиқ-овқат дўкони, сартарошхона, тикиш-бичиш ҳамда косибчилик цехлари очилди.

С. Рустамов.

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

Тошкент. Самарқанддарбоза кўчасидаги 22-поликлиника ҳузурида кичкинтойлар учун махсус клиника очилди. Бу ерда малакали врачлар жамоатчилик асосида навбатчилик қиляптилар. Дастлабки кундаёқ зилзила оқибатида бошпанасиз қолган кишиларнинг болаларига медицина ёрдами кўрсатилди. Т. Ҳидоятова, М. Ризаева каби шифокорлар ҳалол меҳнати билан меҳнаткашлар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Х. Тўраев.

БУ, ИСРОФГАРЧИЛИК-КУ!

Ахлоқ ва турмуш

Кўп болали она М. Нишонованинг газетада босилган «Тоғора ташвиши» сарлавҳали мақоласини ўқиб чиқдик. Мақолада ўртага ташланган масала бизни ҳам қизиқтирди. Бу хусусда ўз фикр ва мулоҳазаларимизни баён қилмоқчимиз.

Маҳалланинг актив аёллари навбатдаги оилавий ўтиришни Гулчеҳраникида ташкил қилган эдилар.

Гулчеҳранинг меҳмонхонасида дастурхон лаззатли таомлар, турли ноз-неъматлар билан безатилган. Меҳмонларнинг кўпчилиги ёш-яланглар.

Ўтириш мажлисини маҳалла комиссиясининг раиси Назир Назаров очар экан, янги турмуш қоидаларининг қанчалик гўзал, ихчам ва ширинлиги ҳақида гапирди, «тоғора ташвиши» хусусида қизғин тортишув кетди:

— Бугун эртадан бери кампирим, — ҳеч бўлмаса, тоғарада сомса пиширмай, устига кўйлаклик қўймай, қандай борамиз, деб мени хит қилиб юборди. Мен, ҳеч нарса керак эмас, атаган кўйлаклигинг бўлса қоғозга ўраб ол, — дея зўрға кўндирдим — деди маҳалла активи М. Шерматов.

— Яқинда, — деди Маҳаммад ака сўзида давом этиб, — кампирим билан тоғарасини кўтаришиб, Чорсу томондаги бир қариндошимизникига бориб, адабимни еб келганман. Трамвай, автобуслар тиқин, кун иссиқ, кампирнинг қўлида катта тоғара. Тоғора ўлгур одамларнинг гавдасига ботади. Одамлар эса кампирни тоғораси билан уёқ, бу ёққа туртади. Шундоқ иссиқда тоғорага бало борми, дейишади. Кампир жуда қийналиб кетди. Қўлидан тоғорани олиб бир илож қилиб кўтарсам, мен ҳам туртки ейдиганман, бошимга қўйиб олдим. Қўйиб олдиму, ҳаммага масхара бўлдим. Аёллар чека-чекадан роса пичинг отишди. Агар шуни эсласам, миям ва бўйнимга оғриқ киради. Ўшандан бери тоғара кўтариб кампир билан бир жойга боришга тавба қилган эдим. Тоғораси бўлмагани учун бу ерга етаклашиб келдим, — деб изоҳ берди Маҳаммад ака.

Кулки кўтарилди.

— Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Озарбайжон, Татаристонда саёҳатда ва ишлаш учун йиллаб турганман. Ҳеч қаерда бундай бесўнақай тоғора ва дастурхон кўтариш одат эмас. Негадир бизнинг аёллар тоғора кўтаришни «мода» қилиб олишган.

Муаззама Юнусова ҳам ёз кунларининг бирида қайин онасининг илтимосига кўра, ярим кун вақтини кетказиб, бир тоғора чучвара қовуриб берганини гапириб берди: Қайнонаси уни кўтариб чарларга кетди. Кечки пайт, Қайнонаси ҳарсиллаганча кўча эшигидан кириб келди. У қип-қизариб, терга тушган эди. Муаззама югурганича унинг бошидан тоғорани кўтариб, зўрға айвонга олиб борди. Кампир эса айвондаги кўрпачага ўзини отди.

— Вой шўрим, — деди Муаззама, тоғора ўралган дастурхон учларини ечаркан — бу зил-замбилни шунча йўлдан қандай кўтариб келдингиз. Ичидагиларни ташлаб кела бермайсизми, ойи! Мунча жонингизни койитмасангиз, — деди у қайнонасига ачиниб.

Келин тоғорадаги аралаш-қуралаш мева ва бошқа нарсаларга жирканч тикилди. Ундаги сомса, чучвара, печенье, қатлама, майиз, туршак, жийдаларни бир-биридан ажратиб олишнинг ўзи катта иш эди. У нон, патир, булкаларни ажратар экан, тоғоранинг тагидаги бир сиқим қовурилган чучварага аралашиб кетган паловни кўриб, фиғони ошиб кетди.

— Замонамиз тўкчилик, ҳаётимиз фаровон бир даврда, кишининг табиати тортмайдиган бу нарсаларнинг нима кераги бор эди? Ахир бу ошни ким ейди? Бечора уй эгаси хўп таланибди-да, — деб хаёлидан ўтказди Муаззама.

Тўй ва маъракалардаги исрофгарчиликларга қарши курашиш ҳам керак. Нонушта, тўққиз-тўққиз тортишларга барҳам бериш, айниқса, тўйларни ихчамлаштириш керак, дейишди ўтирганлар.

— Бу ҳам кам, — деди Сайёра, — ўғил ва қиз тўйларидаги қариндошларнинг бир-бирига сарупо қилишларини ҳам йўқотиш керак. Бу одатлар қариндош-уруғ, қуда-андаларнинг урушиб қолишига сабабчи бўляпти. Ўғлимизнинг суннат тўйида қайнағамга тўн кийгиза олмаганимиз учун ҳозиргача биздан аразлаб юрибди.

— Кечагина бўлган воқеани айтмайсизми? — деди Маҳфуза Мирзааҳмедова. Маҳфуза хотин-қизлар советининг раиси эди. Конибодом кўча 41-уйда яшовчи Саодат холанинг ўғлини қайн отаси чақириқ қилган. Куёвга бекасам тўн кийдирган. Саодат хола тўнни ўғлига бермай сандиғига солиб, бекитиб қўйган. Келини Маъфират тўнни талаб қилса, «бу тўн отангга кийгизган тўним эвазига келган» деб бермаган. Бу ҳолдан хабар топган ўғли онасига аччиқ қилиб, хотинини бир-икки тарсаки уради. Хотини боласини кўтариб, отасиникига кетиб қолади. Ўртага хотин-қизлар Совети тушмаганда нақ қўйди-чиқди бўлиб кетар эдилар.

Карл Маркс маҳалласида бундай одатларга қарши кураш бошланиб кетди. Маҳалла активлари йиғилиб, 12 кишидан иборат маросимлар комиссияси сайладилар. Комиссияда Мажидали ота, Абдуллаев, Шерматов, аёллардан Маҳфуза Мирзааҳмедова, Сайёра Шамсиева каби ишбилармон, тажрибакор активлар бор.

Маҳаллада ўғил уйлантирувчи, қиз чиқарувчи ёки бошқа бирор маросим ўтказувчилар бўлса энг аввал комиссияга мурожаат қилиб, бор-йўғини ўртага ташлайди. Комиссия мумкин қадар ихчамлаштириб, тўйнинг план-режасини тузади. Қиз тўйларида эса, иккала қуданинг бор-йўғини ҳисобга олиб, олди-бердиларга йўл қўймай, қиз куёвга ҳам саруполарини камайтириб, маълум чегара белгиланади. Бешик тўйига мутлақо йўл берилмайди, чақалоққа аталган нарсаларни олиб келиб, меҳмон бўлиб кетишни кифоя деб ҳисоблайди. Қуда, куёв, келин чақириқлари ҳам оддийлаштирилди. Шов-шувсиз ўтказиладиган бўлди.

Тўй эгаларига енгиллик туғдириш мақсадида маҳаллада яшовчи ошпаз, новвойлар тўйга нон ва ошни бепул пишириб беришади.

Маҳаллада 3 та комсомол тўйи ҳам ўтказилди. Бу тўйлар жуда ихчам, ўйин-кулги билан ширингина бўлди. Маҳалла хотин-қизлар совети бу тўйни оммалаштиришга интилмоқда.

Бу ерда катталар учун кутубхона бор. Маҳалла комитети ҳузурида ота-оналар комитети ишлайди. Комитет мактабда қолоқ бўлган болаларнинг ота-онаси ва қолоқ ўқувчилар билан суҳбат ўтказади. Боланинг уй шароити билан танишиб, лозим бўлган чораларни кўрадилар.

— Маҳалламизда эскилик қолдиқларига қарши курашишимизга, бошқа маҳалладагилар халал бераётир, — дейди хотин-қизлар советининг раиси Гулчеҳра Пўлатова, — улар маҳалламизда бўладиган туйларга кўпинча тоғора кўтариб келадилар.

Революциядан кейин катта-катта ишларнинг — ер ислоҳоти, колхоз қурилиши, паранжи ташлаш, ёш қизларни эрга бермаслик каби ишларнинг уддасидан чиққан халқимиз тоғора кўтариш, турли ноўрин расм-русмларга қарши кураша олмайдими? Албатта кураша олади. Лекин бунинг учун бизлар ҳам томошабин бўлиб туравермаслигимиз керак-да!

Маҳбуба РАҲИМОВА.
Тошкент шаҳар, Киров райони.

Газетхонлардан А. Файзуллаев (Ангрен), Т. Усмонов (Бекобод), Л. Мамасолиев (Пайариқ), С. Қодиров (Булунғур), М. Отақулов (Қўқон), Х. Йингиталиев, Н. Қундузов (Бағдод), Б. Нажмиддинов (Избоскан), С. Ёқубов (Наманган), А. Пўлатов (Янгиқўрғон), Т. Аҳмедов (Андижон), С. Азимов (Бухоро), Т. Эргашев (Вобкент), М. Назаров (Жарқўрғон), Х. Ботиров, Қ. Жуманиёзов (Янгиариқ), Т. Абдурашидов (Н- қисм), А. Абдуазизов, Х. Худоёров (Тошкент) ўртоқларнинг хат-хабарларида ҳам ишимиздаги ютуқ ва камчиликлар кўрсатилган.

ЁШЛИК ТАРОНАЛАРИ

Суратда (юқоридан пастга): 1. «Пахтакор» стадионида спорт байрами қатнашчиларининг паради. 2. Совет Армияси спорт клуби мотоциклчилари пойгада. 3. СССР спорт мастери М. Ветрин парашютда сакрамоқда.

В. СИРОТКИН фотолари.

«Совет ёшлари куни» деган ёзувнинг календардан ўрин олганига кўп йил бўлгани йўқ. Шундай бўлса ҳам, йигит ва қизлар байрами Советлар диёрида катта тантаналарга айланиб, ҳар йили 26 июнь куни нишонланмоқда. Ёшлик ва гўзаллик байрами ўтган куни республикамиз пойтахти Тошкентда ҳам ўз сепини ёйди. Шаҳарнинг парклари, скверлари, соя-салқин жойлари эрталабданоқ ёшлар билан гавжум. Ҳамма ерда байрам нафаси сезилиб турарди. «КПСС XXIII съезди ва ВЛКСМ нинг XV съезди қарорларини амалга оширамиз!» деган шиор остида ўз байрамларига етиб келган ёшлар эришган ютуқларига яна бир назар ташлаб, бир-бирлари билан ҳамсуҳбат бўлмоқдалар.

Июнь қуёшининг кундузги ҳарорати пасайиб, шаҳар узра салқин тушгач, пойтахт ёшлари Марказий «Пахтакор» стадионида тўпландилар. Трибуналарда пойтахтдаги мактаб ва олий ўқув юртларининг ўқувчилари, ишлаб чиқариш илғорлари, яқин атрофдаги колхоз ва совхозлардан келган дала меҳнаткаш-ёшлари билан бирга янги Тошкентни барпо қилиш учун, қардошлик бурчларини адо этиш мақсадида Иттифоқимиздаги турли шаҳарлардан келган бинокорлар, Совет Армияси жангчилари ҳам ўтирибди. Электр таблодаги соат стрелкаси «етти» рақамини кўрсатганда ҳамманинг диққати бир нуқтага қадалади. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Рустам Алимов микрофон олдига келиб йиғилганларга қарата табрик нутқи сўзлайди. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси давлат гимнларининг садоси остида майдонга мотоциклчилар колоннаси кириб келади. СССР ва ўн беш қардош республиканинг байроқлари ҳилпирайди. Республикамизнинг ҳамма областларидан келган «Юлдуз» мотоцикл эстафетаси финишининг ғолиблари Ўзбекистон ёшларининг меҳнатда эришган ютуқларини намойиш қиладилар.

Радио карнайлари довюрак ва қўрқмас парашютчилар ўз санъатларини намойиш қилишлари ҳақида хабар берганда, тантана қатнашчилари стадион осмонида учиб юрган «АН-2» самолётларини диққат билан кузатади. Осмонда ўз таналари билан пирамида ясаб, футбол майдонидаги оқ алвондан ясалган крестга (қўниш нуқтасига) аниқ тушган СССР спорт мастерлари Вергунов ва Пеньковларни, шунингдек бир-бирини қучоқлаб, биргаликда парашютда сакраган Фасхуддинов ва Мекаевларни томошабинлар қарсаклар билан олқишлайдилар.

Осмондан майдонга футбол коптоги ташланади. Бу «Пахтакор» ўйинчиларига ғалаба тилашнинг ифодаси эди. Парашютчиларнинг орзулари рўёбга чиқди. «Пахтакор» — «Черноморец» (дублёрлар состави) ўртасида бўлиб ўтган мусобақа бутун ўйин давомида пахтакорчиларнинг устунлиги билан якунланди. Любушин (иккита) ва Шчелков киритган тўпларга қарши меҳмонлар жавоб қайтаролмай, 3:0 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Футбол ўйинининг орасидаги танаффус вақтида чопиш ва велосипед спорти бўйича ўтказилган мусобақада 1965 йилги СССР чемпиони Балалуев ғолиб чиқади.

Ленин комсомоли тарбиялаган спортнинг моҳир усталари — ажойиб совет ёшлари кўрсатган ботирликни кузатар экансан, социализм мамлакатида спорт нақадар юксакликка кўтарилганини кўриб диллар қувончга тўлади, жонажон партиямизга меҳр-муҳаббат туйғулари янада кучлироқ жўш уради.

Шаҳар комсомол комитети ва Спорт жамиятлари совети уюштирган кеча шундай мароқли ўтди. Осмонга отилган мушаклар шуъласида ёшлар стадиондан тарқалдилар.

А. МАЪЗУМОВ.

ЧЕТ ЭЛЛИКЛАР ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

ЖАСОРАТИНГИЗ МАФТУНИМАН

Қуёш нурила балқиган, гулмеҳр дарёсила инсон қалбини мафтун этган, бутун Шарққа, бутун оламга ҳаёт тўлқинларини, меҳнат, зафар тўлқинларини элтган азизим, Тошкент. Сенга гуллар диёридан, болгар ўлкасидан олам-олам салом.

Мен сендан ўн минг километрча узоқда яшайман. Бироқ қалбимиз Сирдарё оқимидек ҳамнафас тепаётганини ҳамиша ҳис этаман. Сенинг мўътабар остонангга қўшиқлар янграётган дақиқаларда эмас, оғир кунларда ҳамдардлик билан одим қўйдим. Ҳақиқий дўст, чин биродар, яқин қардош, меҳрли ўртоқ шу қийин дамларда ҳам Сенинг афсоналарда мадҳ этилмиш гўзаллигингни, сахийлигингни, меҳмондўстлигингни, мардлигингни, меҳнатсеварлигингни ҳар чоқ сеза олади, кўра олади.

Ҳа, зилзила шунчаки ўтиб кетадиган ҳодиса эмас. У инсон бошига оғир фалокатлар ёғдирувчи табиий бир офат, табиатнинг қонуний объектив бир жараёнидир. Замонлар оша бу офат ер куррасининг турли томонларида неча марталаб юз берган, юз бермоқда. Аммо зилзила борки, унинг натижаси бутун-бутун шаҳарларни, қишлоқларни ер қаърига тортиб кетади, инсон тортган азоб-уқубатлар чексиз бўлади, унинг жароҳати, одам тафаккурида қўрқинчли воқеа бўлиб қолаверади. Лекин бу фикримизнинг қайси жамиятга, қайси тузумга боғлиқлиги асримизнинг илк йиллари учун характерли, энг муҳим ҳал қилувчи масала бўлиб қолди.

Бизларни чуқур ўйлантириб қўйган бу масала Тошкент мисолида қанчалик ҳал этилаётганини ҳар бир киши яхши тушунолади. Мен Тошкентда бўлганимда шу ҳақиқатни билдим: совет кишисининг иродаси, ўзбекларнинг жасорати, мардлиги даҳшатли зилзилани юз бора чекинтирганлигининг шоҳиди бўлдим. Бу ерда кишилар ўз киндик қонлари тўкилган, унинг олтин бағрида ўсиб-улғайган азм шаҳарни қанчалик севиб, унинг ҳар қатра тупроғини, ҳар қатра сувини эъзозлаб меҳнат қилаётганликларини кўрдим. Тошкентдаги ҳозирги кураш, ҳозирги меҳнат, уюшқоқлик, жипслик, ишнинг ҳажми ва суръатлари жиҳатидан эса бундай улкан даражани ҳали тарих билмаса керак. Бу муболаға эмас, оддий журналистнинг айнан кўз ўнгида гавдаланган фактдир. Бу ерда кишилардаги ҳарорат, садоқат, кучли ишонч, истикболга интилиш алангаси бунчалик жўш ураётганлиги илҳомбахш манбанинг таъсиридан — Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг катта илтифот ва меҳрибонлигидан деб биламан. Ҳақиқатда шундай. Тошкент бошига кулфат тушган куннинг эртасигаёқ ҳурматли Леонид Ильич Брежнев ва Алексей Николаевич Косигин ўртоқларнинг ҳамдардлик билан бу ерга келганликлари совет кишиси ҳақида унинг жонажон партияси ва ҳукумати кўрсатаётган буюк ғамхўрликнинг ёрқин мисолидир. Бу ерда халқлар дўстлигининг, миллатлар иноқлиги ва жипслигининг рамзини ҳар бир кишининг юзидан билиш мумкин.

Шундай манзара қаршисида кишини оғир изтиробга солувчи, инсон хотирасида қўрқинч ва алам туғдирувчи бир фактни айтишга тўғри келади. 1936 йилда капиталистик Туркиянинг Эрзинжон шаҳрида зилзила юз берди. Даҳшатли зилзила оқибатлари хотирагина эмас, унинг яралари, унинг кулфатлари ўша ердаги одамларнинг, асосан жафокаш, мазлум кишиларнинг қисмати бўлиб қолди. Унинг қора доғлари ҳозирда ҳам мавжудлиги капиталистик тузумнинг характерини очиқ-ойдин кўрсатиб беради. Бундай дақиқаларда капитал золимларнинг ўзларини қандай тутишлари шу тузумнинг моҳиятидан келиб чиқади. Улар Эрзинжон фожиасидан ўз манфаатлари учун қўшимча маблағ-бойликлар орттириш учун жон-жаҳдлари билан интилганликлари зилзила оқибатларидан кўриниб турибди.

Совет ерида эса манзара тамомила бошқача. Зилзила даҳшатлари тез орада йўқолиб кетади. Тошкентга қўл чўзаётган, ўзбекларнинг кучига-куч қўшаётган, Тошкентга меҳр-муҳаббат билан боқаётган русларнинг, украин ва белорусларнинг, латиш ва литваликларнинг, тожик ва қирғизларнинг, Совет Иттифоқидаги ҳамма халқларнинг иродаси, меҳнати билан бу шаҳар тез тикланади, унинг жамоли янада очилиб кетади, унинг сийнасида бақувват ва кўркам бинолар қад кўтаради, унинг сахий ерларида янги чаманзорлар барпо этилади.

Салим БИЛОЛОВ,
болгариялик журналист.

Халқаро ҲАЁТ

БМТ УСТАВИНИ ҚЎПОЛ РАВИШДА БУЗИШ

НЬЮ-ЙОРК, 25 июнь, (ТАСС). Никарагуа президенти Рене Шик 8 июнда Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ўтказилган матбуот конференциясида ва сўнгра 10 июнда Вашингтонда Кубага қурол кучи билан бостириб киришга даъват этган гапларни айтди. У ўз нутқларида шундай агрессияни тайёрлаш учун Никарагуа территориясини бўшатиб беришга тайёр эканлигини билдирди.

Никарагуа президентининг агрессив руҳдаги ана шу гаплари муносабати билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотида СССРнинг доимий вакили вазифасини бажарувчи П. Д. Морозов кеча БМТ Бош секретари У Танга мактуб юборди. П. Д. Морозов бу мактубида Совет ҳукуматининг топширувига мувофиқ, қуйидагиларни эслатиб ўтди: 1961 йил апрель ойида империалистларга ёлланган кишиларнинг Кубага бостириб киришини уюштириш учун Никарагуа территориясидан фойдаланилган эди. «Эндиликда, — дейилади мактубда, — Никарагуа ҳукумати гарчи бундай ҳаракатларни амалга оширишгина эмас, балки шунга даъват этишлар ҳам Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставини ва давлатларнинг ички ишларига аралашишга йўл қўймаслик тўғрисида, уларнинг мустақиллиги ва суверенитетини муҳофаза қилиш ҳақида БМТ Бош Ассамблеясининг XX сессияси қабул қилган Декларацияни қўпол равишда бузиш эканлигини билса ҳам, Кубага яна бостириб киришни уюштиришни ёқлаб чиқмоқда».

Никарагуа ҳукумати, деб таъкидланади мактубда, мисли кўрилмаган шундай агрессив руҳдаги гапларни айтаётганлигига сабаб шуки, тинчликка душман бўлган бошқа кучлар Никарагуани қўллаб-қувватламоқдалар. Бу кучлар «Куба халқининг ўзи танлаб олган социалистик тараққиёт йўлидан боришига халақит беришга уриниб, Кубага қарши кетма-кет иғвогарлик уюштирмоқдалар. Вьетнамга қарши разил уруш олиб бораётган ана шу кучлар Доминикана Республикасида ҳарбий интервенцияни амалга оширмоқдалар, суверен давлатларнинг ички ишларига аралашмоқдалар».

Совет ҳукумати, дейилади мактубда, Никарагуа президентининг ана шу агрессив баёнотлари муносабати билан Куба ҳукуматининг ва бутун Куба халқининг ҳаққоний қаҳр-ғазабини маъқуллайди.

П. Д. Морозов бу мактубни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг расмий ҳужжати сифатида тарқатишни БМТ Бош секретари У. Тандан илтимос қилди.

САМОЛЁТЛАР ҲУЖУМИ

ХАНОЙ. 24 июнда Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасини бир неча марта бузиб ўтиб, бир қанча вилоятлардаги аҳоли яшайдиган жойларни ва саноат объектларини бомбардимон қилдилар ва ўққа тутдилар.

(ТАСС).

1.134 самолёт уриб туширилди

ХАНОЙ. Вьетнам халқ армиясининг жангчилари ва халқ лашкарлари 25 июнда Винь шаҳри тепасида Американинг бир самолётини уриб туширдилар. Хонме ороли тепасида АҚШнинг яна бир самолёти уриб туширилди. Аниқланган маълумотларга қараганда, 16 ва 19 июнда Нгеан вилояти тепасида АҚШнинг яна икки самолёти уриб туширилган экан. Шундай қилиб, 25 июнга қадар Вьетнам Демократик Республикаси территорияси тепасида Американинг жами 1.134 самолёти уриб туширилган.

(ТАСС).

АФРИКАДАГИ ЎН ТЎРТ ДАВЛАТ ВАКИЛЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

ЛОНДОН, 25 июнь, (ТАСС). Мадагаскар пойтахти — Тананариведа бугун Африка-Малагасия ташкилоти (ОКАМ) иштирокчилари бўлган давлатлар бошлиқларининг конференцияси очилди.

Африкадаги Франция ва Бельгиянинг собиқ мустамлакалари бўлган 14 мамлакат ана шу ташкилотга бирлашган.

Рейтер агентлиги мухбирининг хабар беришича, конференция ОКАМ хартиясини тасдиқлаши ва Африкадаги француз тилида гаплашувчи давлатлар иттифоқи тузиш масаласини қараб чиқиши лозим.

Конференцияни Мадагаскар президенти Ф. Циранана очди.

П. Пардеде ўлим жазосига ҳукм қилинди

ЛОНДОН, (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Жакарта радиоси берган хабарга асосланиб, Сингапурдан қуйидагиларни маълум қилади: Медандаги (Шимолий Суматра) ҳарбий трибунал Индонезия Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси П. Парделени ўлим жазосига ҳукм қилди.

П. Пардеде «30 сентябрь ҳаракати»га алоқадор деб айбланди.

АМЕРИКА ПОЛИГОНИ ТУГАТИЛДИ

ТОКИО, 25 июнь, (ТАСС). Фудзияма тоғи этагида бўлган Хигаси-Фудзи полигонида Америка қўшинларининг қарийб йигирма йил давом этган ҳукмронлиги барҳам топди. Ана шу полигон атрофидаги район аҳолиси қаттиқ кураш олиб борганлиги натижасида Америка ҳарбий маъмурлари 9 минг гектар ерни Японияга қайтариб беришга мажбур бўлдилар. Улар бу ердан маневрлар ўтказиш учун фойдаланиб келган эдилар. Ерларнинг бир қисми деҳқонларга берилди. Аммо, Япония миллий мудофаа бошқармаси қолган ерларни яна полигонга, бу сафар япон қўшинлари полигонига айлантиришга қарор берди.

Америка ҳарбий-маъмурлари ихтиёрида бўлган ерларни Японияга қайтариб бериш тўғрисидаги битим кеча имзоланди.

Америка қўшинлари кейинги икки йил ичида маневрлар ўтказиш ва Вьетнамдаги агрессив уруш учун тайёрланган ўз қўшинларига таълим бериш учун Хигаси-Фудзидан фойдалана олмаган эди. Япония деҳқонлари ва мамлакатда уларни қўллаб-қувватлаган демократик кучлар қатъий кураш олиб борганликлари бунга сабаб бўлди.

Япония ҳукумати Америка қўмондонлиги олдига Ибараки префектурасида маҳаллий аҳоли учун хатарли бўлган Мито полигонини ҳам тугатиш ва «Токай-Мура» атом марказини тугатиш масаласини ҳам қўйди.

ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

ҲАККАНИНГ «ҲУЖУМИ»

Франциядаги Монлюсон қишлоғи кўчасидан елкасига сумка осиб олган почтальон бораётган эди. Тўсатдан унинг елкасига бир ҳакка қўниб, хатлардан бирини тумшуғи билан чўқиганча учиб кетди.

Энди хатнинг эгасига нима деб жавоб бераман, деб ташвишланган почтальон ҳавога кўтарилаётган қушнинг орқасидан қичқириб қолди. Яхшиямки почтальон хатнинг адреси ва мактуб устига ёзилган исми фамилияни ёдида сақлаб қолган экан. У шу адресни топиб бориб, хат эгасидан кечирим сўради.

Хат эгаси эса почтальонга тасалли берди:

— Зарари йўқ. У хатда бир муҳим нарса ёзилмаган бўлиши керак. Мендан қарз олганлардан бирортаси қарзини тўлаш муддатини кечиктиришимни сўраган бўлса керак...

ЧЕМПИОНЛАР ОРОЛИ

Калимантана қирғоғидаги Понтианак оролида яшовчи қабилаларда ғалати бир удум бор. Бу ерда яшовчи хотинлардан бирортаси сувга чўкиб кетаётганда уни қутқазмоқчи бўлсангиз, эрлари жуда хафа бўлишади. Бу Понтианак эркакларининг рашкчилигидан эмас, балки уларнинг ғururидандир. Чунки бу оролда яшовчи эркакларнинг ҳаммаси ўз хотинларини сузиш бўйича чемпион деб ҳисоблайдилар. Чиндан ҳам шу пайтгача бу оролда яшовчи хотинлардан бирортаси ҳам сувга чўкиб кетмаган.

ҚОРИНДАГИ ТЕМИРЛАР

Жуан Песон (Бразилия)даги марказий касалхонанинг хирурглари бир беморни операция қилиб, унинг ошқозонидан 280 та мих, 22 та писка ва бошқа темир тугмалар олдилар. Бу бемор — 60 ёшли Антонио Педро де Силвадир.

У ёшлигида дўстлари билан баҳслашиб ҳар хил буюмларни ютиб юборган. Операциядан кейин. Силвадан табиблар:

— Нега хомуш юрибсиз? — деб сўраганларида, у:

— Ёшлигимда мен бир соатни ютиб юборган эдим. Ажаб, операция қилганларингизда у соат чиқмади-ку! Қаерга кетган бўлиши мумкин? — деди у ҳайрон бўлиб.

ОМАД...

Даниялик Тора Андерсен 76 йиллик умрининг 56 йилини АҚШда ўтказди. Яқинда у ватанига қайтиб келган эди. Тора лотерея билети сотиб олиб, ютуқлар жадвали чиққан куни уни текшириб кўрса, ютуққа... Америка Қўшма Штатларига бориш учун йўлланма чиқибди. Омадни қаранг-а!

ФРОНТДАН ХАБАРЛАР

Гражданлар уруши даврида АҚШ президенти Линкольн махсус буйруқ чиқарди. Бу буйруққа биноан ҳарбий қўмондонлар ҳар куни Оқ уйга фронтдан батафсил маълумотлар юбориб туришлари керак эди. Генерал Макклелланга бу буйруқ ёқмади. Шу сабабли у махсус буйруқ чиққан куннинг эртасигаёқ президентга қуйидаги мазмунда телеграмма юборди:

«Президент Авраам Линкольнга. Вашингтон. Биз жангда 6 сигирни қўлга туширдик. Уларни нима қилайлик? Жорж Б. Макклеллан».

Президент дарҳол жавоб телеграммаси юборди.

«Генерал Жорж Б. Макклелланга. Потомак Армияси. Қўлга туширилган 6 та сигир тўғрисида. Уларни соғинглар. А. Линкольн».

(«ВОКРУГ СВЕТА»дан»).

ОЛОВ УСТИДА ЛАПАР

Ўрта Ер денгизи районидаги ажойиб манзарали жойлар — Странджан ўрмонлари Болгариянинг жануби-шарқий томонидаги денгиз қирғоқларидан бошланади. Қалин ва баланд ўрмон мамлакат ичкарисига қараб бир неча юз километргача чўзилиб кетган. Бу ерларда қишлоқларни камдан-кам учратасиз. Фақат бепоён яшил денгиз ўртасидан кесиб ўтган асфальт йўлгина уни ташқи дунё билан боғлайди.

Странджанда одамлар кўплаб асрлардан бери қадимий урф-одатларни, халқ ашулаларини сақлаб келмоқда. Қадим замонлардан буён бу ерда баҳорнинг дастлабки иссиқ кунларида «нестинар лапарлари» — ёниб турган кўмир устида ўйинга тушиш удум бўлиб қолган. У баҳор келганини, ҳаётнинг ўлим устидан, ёруғликнинг қоронғулик устидан ғалабасини билдиради.

Бу ерда, қалин ўрмонларда бу лапарлар қандай пайдо бўлгани ва нима учун ҳозиргача сақланиб келаётгани аниқ маълум эмас. Айрим одамлар «нестинарликни» Эрондаги худди шундай ўйинлар билан алоқадор деб ҳисобласа, бошқа бировлар у қадимги Римдан ўтган, деб ҳисоблашади. Учинчи бировлар бу лапарлар Узоқ Шарқдаги шаманлик билан алоқадор бўлса керак, деган фикрда. Бироқ бу тахминларнинг бирортаси ҳам ишонарли далилларга асосланмаган. Христианлик даврида «нестинарликни» авлиёлардан Константин ва Еленаларнинг номи билан боғлашарди.

Олов устида асосан хотин-қизлар ўйинга тушади. Ҳали тонг отмасданоқ қишлоқ бўйлаб катта ноғора овози эшитила бошлайди. Кўчаларда машъаллар ёқилади, кишилар яқин булоқлар томон отланадилар. Ноғоралар овози кун бўйи тинмайди. Қоронғу тушганда сайил апогейига етади. Майдонда гулхан ёқилади ва унинг ёнига бутун қишлоқ тўпланади. Лапар бошланади. «Нестинарчилар» шундай енгил ва чаққон ҳаракат қилишадики, ҳозиргача улардан бирортаси оёқларини куйдириб олган эмас. Улар унча узоқ ўйнамайдилар. Бироқ қадимий халқ ашулаларини айтган ҳолда жуда жозибадор ўйнайдилар. Сўнгра аланга атрофида тонг отгунча ашула айтиш, лапар давом этади.

П. КОНСТАНТИНОВ.
София.
(«НЕДЕЛЯ»дан).

Тошкент сейсмик станцияси хабар беради

Сўнгги кунларда ҳам Тошкентда бир неча марта кучсиз ер тебранишлари қайд қилинди. 24 июнь куни бир марта ҳам силкиниш бўлмади. 25 июнда эса соат 11-24 да 3 балл куч билан, 26 июнь куни соат 00-03, 00-13, 4-18 да 2 баллдан кучсизроқ бўлган силкинишлар, соат 6-11 да эса 4 балл кучдаги тебраниш рўй берди. 27 июнь куни соат 1 да 2 баллдан камроқ, соат 3-39 да 2 балл куч билан ер тебранди.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма районларида ҳавонинг ўзгариб туриши, ёғингарчиликнинг бўлмаслиги кутилади. Шимоли-Ғарбдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Айрим жойларда шамолнинг тезлиги секундига 15 метргача боради. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида 28-33, қолган областларда 30-35. Жанубда эса 38 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб турса ҳам ёғингарчилик бўлмайди. Шимоли-Ғарб томондан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. 32-34 даража иссиқ бўлади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Ленин ҳақида ҳикоялар (мактаб ўқувчилари учун), 18.40 — Олтиндан қиммат, пўлатдан маҳкам (телеочерк), 19.00 — Халқ Ленинианаси (телефильм), 19.25 — Студентлар учун, 20.10 — Чорвоқ кундалиги.

20.30 — Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 20.35 — Телевизион янгиликлар, 20.50 — Юмористик новеллалар, 21.30 — Телба (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — Кичкинтойларга китоблар, 18.35 — Тошкент янгиликлари, 18.45 — Замондош (телеочерк), 19.05 — Ҳаво машъаллари (илмий-оммабоп фильм), 19.30 — Американик фантастлар кўзи билан (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 20.35 — Шаҳарликлар учун, 20.55 — Тошкент янгиликлари, 21.05 — Йўлдаги уй (ҳужжатли фильм), 21.25 — Бизнинг кўча (бадиий фильм).

ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ ЎЗБЕКИСТОН БОШҚАРМАСИ

ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИНИНГ УЧУВЧИЛИК ВА ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

10-синф ҳажмида маълумотли, соғлиғи жиҳатидан учувчилик ва техника хизматига яроқли, рус тилидан (ёзма, иншо), математикадан (ёзма ва оғзаки) кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган кишилар (эркаклар) қабул қилинади.

Учувчилик билим юртларига кирувчилар 17 ёшдан 22 ёшгача. Совет Армиясидаги хизматни ўтаб келганлар 23 ёшгача, учувчиликдан тайёрлиги бўлган (аэроклубларни тамомлаган)лар 24 ёшгача, техника билим юртларига кирувчилар эса 26 ёшгача бўлиши шарт.

Ўқиш муддати: учувчилик билим юртида — 2 йилу 10 ой, техника билим юртида — 2 йилу 9 ой.

Аризалар 20 июлгача ҳар куни Ўзбекистон ССРнинг барча авиаотрядлари ва аэропортларида, шунингдек Граждан авиацияси бошқармасида (Тошкент шаҳар, Гоголь кўчаси, 77-уй, телефон В-3-47-94) қабул қилинади.

Медицина кўригидан (қабул комиссиясининг йўлланмаси билан) Тошкент шаҳрида ўтадилар

Кириш имтиҳонлари — 1 августдан 10 августгача.

Қабул қилинганлар кийим, овқат, ётоқ билан ва умумий тартибда стипендия билан таъминланади.

Билим юртига киришдаги ҳамма чиқимлар кирувчиларнинг ўз ҳисобларидан бўлади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ

фельдшерлик-санитария, акушерлик, болалар муассасалари учун медсестралар, умумий профилли медсестралар бўлимларига

1966/67 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ремесленная кўчаси, 6-уй.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36645. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34458, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ — 144. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 08544.